مور

(لنډې کیسې)

روشن لال ملهوتره

۱۳۹۴ لمریز کال

مـــور

(د لنډو کیسو ټولګه)

روشن لال ملهوتره

۱۳۹۴ ل کال

بسم الله الرحمن الرحیم

کتاب پېژندنه:

د کتاب نوم: مور (لنډې کیسې)

لیکوال: روشن لال ملهوتره

چاپ زیار: محبوب الله خان

خپروندی: د افغانستان ملي تحریك، فرهنګي څانګه

وېبپاڼه: www.melitahrik.com

کمپوزګر: شاه محمود شینواری

ډیزاینګر: ضیاء ساپی

پښتی ډیزاین: فیاض حمید

چاپشمېر: ۱۰۰۰ ټوکه

چاپکال: ۱۳۹۴ ل کال/ ۲۰۱۵م

د تحریك د خپرونو لړ: (۳۴)

یادونه: د چاپ حقوق له ملي تحریک سره خوندي دي او د کتاب د محتوا مسولیت لیکوال پورې اړه لري.

ډالـــۍ

هغو پښتنو ته چې په ګڼ ژبو ټولنوکې ژوند کوي، خو خپله پښتو یې نه ده هېره کړې، خبرې او لیکل پرې کوي.

لـــــــــړلـــیک

سرلیک **مخ**

۱- د ملهوتره پر لنډوکیسوڅو ټکي....................... ۱

۲- ددې کتاب په اړه.............................. ..... ۳

۳ - فحاشه ۵

۴- د کافرانو خدای...................................... ۱۳

۵ - پرتوګانښ ۳۱

۶ - خدايي خدمتګار ۴۳

۷ - غټې غټې سترګې ۵۱

۸- بوډا.. ۶۱

۹- سوالګر.. ۶۹

۱۰- مور.. ۷۳

۱۱- د لیکوال لنډه پېژندنه............................... ۸۰

د تحریك یادښت

د افغانستان ملي تحریك د (۱۳۹۳ ل) کال په پیل کې له خپلو ګرانو هېوادوالو سره ژمنه کړې وه چې د دې کال په بهیر کې به (شل عنوانونه) بېلا بېل دیني، علمي، ادبي او ټولنیز اثار خپلې ټولنې ته وړاندې کوي. ملي تحریك دا ژمنه د یاد کال د کب پر (۲۸)مه نېټه پوره او د یوې پرتمینې غونډې په ترڅ کې یې شل عنوانونه علمي اثار هېوادوالو ته وړاندې کړل. ملي تحریك په یاده غونډه کې ژمنه وکړه چې د (۱۳۹۴ ل) کال په بهیر کې به انشاء الله د خدای (ج) په نصرت ټول ټال سل (۱۰۰) عنوانه بېلابېل علمي اثار ټولنې ته وړاندې کوي. طبیعي خبره ده چې دا اسانه کار نه دی، ډېر زیات زیار او زحمت ته اړتیا لري، خو ملي تحریك ټینګ هوډ کړی چې خپله دا ژمنه به هم د تېرې ژمنې په څېر عملي کوي. دا اثر چې ستاسو په لاس کې دی د همدې (سل عنوانونو) ژمنه کړو اثارو له جملې څخه دی، چې د چاپ جامه اغوندي. ملي تحریك هیله لري چې له دې اثر څخه به زموږ هېوادوال په زړه پورې ګټه پورته کړي. ملي تحریك له ټولو هغو لیکوالو، ژباړونکو، سمونچارو، مالي او معنوي مرستندویانو او چاپ چارو څخه چې ددې اثارو د چاپ په دې ټول بهیر کې یې یو بل سره مرسته او ملګرتیا کړې او دا فرهنګي بهیر یې بریالی کړی، د زړه له کومې مننه کوي او کور ودانۍ ورته وایي.

د هېواد د فرهنګ د ښېرازۍ په هیله

د افغانستان ملي تحریك فرهنګي څانګه

د ملهوتره پر لنډوکیسوڅو ټکي

ښاغلی روشن لال ملهوتره ژورنالیست، لیکوال اوژباړونکی دی. د هند دغه نومیالي لیکوال اوژورنالیست تراوسه پورې ګڼ شمېرپښتوآثارهم لیکلي یارا ژباړلي دي.

ملهوترهد پښتونخواپه سمسوره اوښایسته سیمه سوات کې زېږېدلی اوتردولس کلنۍ پورې هلته اوسېدلی دی. وروسته هندته تللی اولوړې زده کړې یې کړې دي. په آل انډیا راډیوکې یې دنطاق اوژورنالیست په توګه کارپیل کړی اوډېرکلونه یې ددې راډیود پښتوڅانګې مشري کړې ده. په پښتوژبه د هغه شپږاثره تراوسه پورې د چاپ پرګانه سنبال شوي دي اودادی دنېکمرغۍ ځای دی چې د پښتولنډوکیسودغه ټولګه یې هم خپرېږي.

((مور))د ښاغلی ملهوترهد اتولنډوکیسوټولګه ده چې د ګران لیکوال محبوب الله خان په همت چاپ ته چمتوشوې ده.

د دې ټولګې کیسې د هند د ټولنې اودغه رازد افغاني ټولنې د ځینواړخونوڅرګندونه کوي. ځینې یکې داسې کیسې دي چې په دواړو ټولنو، دواړوکلتوري ساحوپورې اړه پېداکوي. د دې کیسویوڅوعمومي ځانګړتیاوې دادي:

ـ نثریې په زړه پورې دی او سره له دې چې د یوه هندي لیکوال په قلم کښل شوې دي او په راډیوکې د ډېر کارله کبله ژورنالیستک خصوصیات هم خپلوي، خو لکه دیو پښتون ـ افغان په قلم چې لیکل شوې وي.
ـ د هند د ټولنې ځینې په زړه پورې اړخونه د لوستونکو مخې ته ږدي، په ټولنه کې دزغم، د کلتورونو او مذهبونو ترمنځ د تفاهم او نږدیکت پیغامونه لري او په عمومی توگه د یوې انساني عامې عاطفې غوره ښکارندویي کولای شي.
زما په نظر د روشن لال ملهوا ترا د دغو پښتو کیسو چاپ د پښتو کیسه لیکنې د چاپي لړۍ لپاره یوه غوره اضافه ده اولوستونکي به وگوري چې د هند یو لیکوال پرهندي او افغاني ژوند د جلاو یاگډو اړخونو په اړه څه ډول موضوعات د سوژو په توگه ټاکې او څنگه یې لیکي.
د ملهوتره ژورنالستیک کار د آل انډیا راډیو د پښتو خپرونو په ښایست کې د ستاینې وړ دی او دادی اوس یې د پښتو کیسو له خپرېدنگ سره، دغه داستاني هڅه هم په پښتو معاصرو داستاني هڅو کې د یادونې او ستاینې وړ یوگام دی.

په مینه

زرین انځور

کابل، ۱۳۹۴ل. دلیندۍ دریمه

۲۰۱۵ع د ډسمبر ۲۴

ددې کتاب په اړه

هغه مهال چې زه په آل انډیا راډیو کې وم ، ښاغلی روشن لال ملهوتره د پښتو څانګې مشر و. کله کله به مو د پښتو لنډو کیسو په اړه بحثونه کول. د بحث ډېره برخه به دا وه چې په هند کې څه ډول کیسې لیکل کېږي او په افغانستان کې د کیسو ډول څنګه دی؟ په همدې وخت به ملهوترا صیب ویل چې ده هم د هندي لنډو کیسو څو ټولګې ژباړلي او په پښتو یې هم یو کتاب لنډې کیسې لیکلي دي. ما له ښاغلي ملهوتره نه دغه کیسې واخیستې او شاه محمود شینواری ته چې هغه مهال زموږ همکار و ، ور کړې چې کمپوز یې کړي، چې وروسته بیا ما د ایډیټ په توګه څو ځله وکتلې او چاپ ته مې چمتو کړې. په دې کې کابو څلور کاله تیر شول خو دغه ټولګه همداسې له چاپه پاتې شوه. په همدې موده کې د ښاغلي ملهوتره د ژباړل شویو کیسو څو ټولګې خپرې شوې. یوه میاشت د مخه راته ښاغلي پوهنوال اسمعیل یون وویل چې دوی به دغې ټولګې ته د چاپ

زمينه برابره کړي. د ښاغلي ملهوتره د غه ټولګه (مور) ټولټال اته کيسې لري او تاسې درنو لوستونکو ته يې د يوه پښتون هندي کيسه ليکوال د لنډو کيسو د نمونې په توګه وړاندې کوم.
په پای کې له ښاغلي استاد يون او ملي تحريک نه ډېره مننه چې د غه کتاب ته يې د خپرېدو زمينه برابره کړه. له ښاغليو شاه محمود شينواري او ضياء الرحمن ضياء څخه يوه نړۍ مننه چې د دې کتاب کمپوز او ډيزاين يې وکړ او همدارنګه ښاغلي ملهوتره ته د ده د نوي کتاب د خپرېدو مبارکي وايم.

په درنښت

محبوب الله خان

فحاشه

شینکۍ د زرین دور په دنیا کې سترګې پرانیستي وې، په کورکې یې د هیڅ شي کمی نه و. د مور او پلار د مینې نه واخله په هر د نیاوي رحمت هغه سمباله وه. د دریو کلونو له درشل نه لا اوښتې نه وه چې د یوې ناڅاپي ناروغتیا په اثر یې مور سترګې پټې کړې. د پلار پر سر یې د خپلې مېرمنې له غم سره سره د شپږو ورو - وړو ماشومانو پېټی هم پریوت. یو هم لا د پلار سره د لاس کولو عمر ته نه و رسېدلی. بیا هم د غم په دې توپان کې د شینکۍ د پلار اوښي د هغې تر ټولو مشره خور چې پنځلس کلنه وه په دغه وینا له ځانه سره خپل کورته بوتله چې ((جینۍ اوس هوښیاره شوې ده، د مور په غیاب کې چېرې څوک ورته څه ونه وایي، یا خطایي ونه کړي ، ستاسو نارینه وو په کورنۍ کې دا درسته ورځ تنها ناسته وي، هسې هم وزګار مازغه د شیطان کور ګڼل کېږي، زما سره به لاړه شي او هلته به د خپلې ترور په سرپرستۍ کې اوسي. موږ به هڅه کوو چې ژر تر ژره یې واده وکړو او ستا دا غم لرې کړو.)) د شینکۍ پلار د خپل اوښي په دغه خبره ډېر خوشاله شوی و او په ډېره خوښۍ یې ورسره خپله مشره لور لېږلې وه. امانت کې خیانت زیات وخت وانه خیست او دولس ورځې هم تېرې نه وې چې خبر راغی چې ((هغه مړه شوه.)) دا سې خبرې نه پټېږي، د کېشور د مرګ

ګنګوسې د شینکۍ د پلارغوږونو ته هم را ورسېدې چې د د ریو ژوندیو ښځو مېږه ۲۲ کلن بوډا او ښي یې زړه ټینګ نه کړای شو او یوه شپه یې په کېشور باندې چاپه وکړه. کېشور ډېر مزاحمت او مقابله کړې وه مګرپه پای کې د پت د تا لا کېدو نه وروسته ووژل شوه. د هر څه شاهده د شینکۍ ترور د مېړه د عزت و ابرو او د خپل ژوند د پاره لکه د ګونګۍ پخپله خوله غټه تیره کېښوده ، لاکین راز ، راز پاتې نه شو. د شینکۍ پلار دغه غم لېونی غوندې کړو ، چرس او بیا د هیروینو په څېر هرنشه یي څیز هغه د غم غلطولو وسیله وګڼله. له کاره ووت او کټ یې ونیولو. د شینکۍ ورور چې دولس کلن و د شاوخوا یو دوکاندار په هټۍ کې نوکري شروع کړه. دولس کلن هلک به په میاشت کې چې څه لږ ډېر ګټل نو د هغو لویه برخه به یې د پلار د پاره په هیروینو ولګېده. پاتې پیسې به د میاشتې د اوړو لپاره هم کافي نه وې خو د چم ګاونډ د ځینو ښو ګاونډیانو په مرسته او همدردۍ وخت تېرېدو. یوه ورځ د شینکۍ ورور فریدون له پلار سره په جنګ و ((دادا تا هم صحت خراب کړو او هم دې ټوله کورنۍ تباه کړه نو ولې دا نامراده نشه نه پرېږدې؟. په دې کې تا څه لیدلي چې بې له دې یوه ورځ هم نه شې پاتې کېدلی. یاخو بهانې کوې. دې درې وړو وړو ماشومانو ته ګوره، ماته ګوره، که سر پټه وو نو پښې مو بربنډې وي. د دوه وخته ډوډۍ د پاره هم دنورو خیرات ته ناست

يو. ايا له موږ نه هم تاته دا نشه ګرانه ښکاري؟ ستا دې په لوی خدای قسم وي که دې ورته لاس واچولو.)) له دې نه وروسته فریدون د کار لپاره وتی و. پلار یې د ماشومانو د بد وضعیت په خاطر په نس ډېر قابو راوست لیکن د هیروینو د نشې شدت دومره وځورولو چې په پای کې یې خپله مرۍ خپه (زندۍ) کړه او مړ شو. فریدون د پلار په مرګ ډېر زیات خپه او د لګیر و. هغه د دې لپاره هم خپل ځان ګرم ګڼلو. د خپګان او مایوسۍ په دغه حال کې هغه د دې ازمېښت د پاره چې دا نشه رښتیا دومره زوروره ده او که پلار یې د کورني جنجال څخه د تل لپاره د خلاصون په خاطر ځان ووژلو. د هغو ګولیو نه چې د خپل پلار د پاره یې راوړې وې یوه راپورته کړه او د تیلي بلولو سره یې راښکله. فریدون هم نشې کوم بل جهان ته ورسولو، د هغه په نازک بدن باندې نشې پوره اغېز وکړو او ځان یې داسې حس کړو لکه مارغه چې الوزي. له دې نه وروسته فریدون هم یوه ګولۍ د ورځې راوړل شروع کړل. هغه هم اموخته شو. شینکۍ چې اوس لس - یولس کالو ته رسېدلې وه، د چم ګاونډ په کورونو کې یې څه لږ ډېر کار کول شروع کړل. دغه کار به ډېر معمولي و مګر شینکۍ چې ډېره خود داره وه داسې احساس کاوه چې ګاونډیان ورته خیرات نه بلکې د کار په بدل کې پیسې ورکوي خوا که لږې یا زیاتې وي. فریدون هم د پلار په پل باندې پل ایښی و، اوس هغه هم له کاره ووت. نشه کې به ډوب

پروت و او چې کله به يې لږ چورت ښه شو اوبدن به يې دردونه نه کول نو د کار لپاره به لاړلو. ورو ورو دغه سلسله هم قطعه شوه، په ژمي کې چې يوه ورځ سخت باران روان و او هغه د هيروينو راوړلو جرات نه شو کولی نو خپلې کشرۍ خور شينکۍ ته يې وويل ((شينکۍ ! ته له ما سره ډېره مينه کوې کنه؟ ګوره زما طبيعت ښه نه دی. نو لاړه شه د نواب کبابي دوکان ته. هغه ته به ووايې چې زما د ورور فريدون په وجود کې سخت درد دی. يو دوه پوډۍ راکړه خو ګوره دا به چاته ښايې نه ، سمه به کورته راشې زما دردونه ډېر دي، هه دا واخله پيسې.)) فرمانبرداره شينکۍ د پلار په شان ورور امر ښکته نه شو غورځولی بس دومره يې وويل: ((وروره ! زه دوا د قصاب له دوکانه راوړم، د ډاکتر مجيد شفاخانې ته ولې لاړه نه شم؟)) خو فريدون ورته وويل: ((ما درته څه وويل هغسې وکړه. په ما د ډاکتر علاج اثر نه کوي. ځه ژر لاړه شه !)) شينکۍ هم په هغه پښو د نواب کبابي دوکان ته ورغله او دوه پوډۍ يې ترې نه واخيستې او بېرته روانه شوه. لا څو قدمه هم نه وه تللې چې هلته د يو دوکان د څپرګۍ لاندې له بارانه پټ ولاړ يو پوليس چې شينکۍ يې د کبابي له دوکان نه د پوډيو د اخيستولو په وخت کې ليدلې وه، راوبلله او ورته يې وويل:

- ستا لاس کې څه دي؟

- هېڅ

- وښايه دا لاسونه دي.

- دا خو دارو دي زما د دادا لپاره.

- دارو ؟

او بيا پوليس شينکۍ له ځان سره څارنوالۍ ته بوتلله. بې له زياتو پوښتنو فقط د وهلو او ټکولو د ډار په واسطه د څارنوالۍ څو ظالمو څارندويانو له شينکۍ سره درسته شپه لوبې وکړې او درې څلور شپې وروسته يې د مخدره موادو د ساتلو او خرڅولو په جرم د اته کالو په بند محکومه کړه. په زندان کې د شينکۍ ژوند په ډېرو مشکلاتو تېرېدو. يوه يوه ورځ ورته د کال نه هم اوږده ښکارېده، د بندي خانې د ظالمانو، قاتلانو، داړه مارو او ترهګرو په سترګو کې دا له هغوی نه هم زياته ګنهګاره وه. د بند په پنځمه مياشت د هغې ګېډه راوتې او هر مجرم به د هغې په ليدلو بل ته اشارې کولې او سرخوځول شروع کړل. دا هر څه له شينکۍ نه پټ نه وو. ورځې تېرېدې او په اخرکې شينکۍ بې له واده د يو هلک مور شوه. د شينکۍ د اولاد په زېږېدو نه چا ډمامه ووهله او نه چا ډول (سورنۍ) و غږول. ځينې تورنې ښځې چې د هغې له حاله خبرې وې په زړه زړه کې وژړېدې. په دوه کلنۍ کې هغې په محبس کې خپل ماشوم ته زده کړه شروع کړه. بل پلو د شينکۍ ورور

فریدون د هغې د ورکېدو وروسته د اسې بدل شو چې بیا یې د نشې نوم هم وانه خیست، هغه د خپلې خور د حشر د پاره خپل ځان ګرم ګڼلو. د ډېرې خوارۍ او زیار وروسته د پولیسو مفتش ګرځېدلی و. څو ځله بندي خانې ته هم تللی و خو هغه هېڅکله هم له خپلې خور سره مخامخ شوی نه و او که سره مخامخ شوي هم وای کېدای شو خپله خور یې نه وای پېژندلې. د لومړۍ شپې د ناکردو او د ظلم خاطرو شینکۍ د ټانټې نه هم زیاته وچه کړې او رنګ یې تک تور شوی و. د هغې سترګې ټاغې راوتې وې چې سړی به ترې وېرېدلو. د شینکۍ په اړه د کور کلي د ټولو خلکو ګمان دا و چې ښایي د کومو ډزو په منځ کې را ګیره شوې او وژل شوې وي. د اتو کالو له بند نه وروسته چې شینکۍ یو سهار د بندي خانې د لویې دروازې نه خپه را ووتله نو اوه کلن زوی هم ورسره و. هغه نه پوهېده چې کومې خوا ته لاړه شي. په سوچونو کې ډوبه وه د ښار پر سړکونو ها خوا دې خوا وګرځېده. د زوی د پاره یې دا هر څه بېخي نوي وو. هر څه ته به یې په ډېر تعجب او حسرت کتل، لمر ژېړ شو خو د سر د سیوري په غم کې ډوبې شینکۍ د خپل ځان نه بلکې د خپل زوی لپاره هم څو څو کرته فکر وکړو. هغه لړه ډېره زده کړه کړې وه خو د موجوده قوانینو په اساس یې نوکري نه شوه کولی، ځکه چې دا هغه حالت و چې د ښځو په نوکرۍ بندیز و. که کورته بېرته وګرځي ورونړه او خویندې به یې زوی قبول نه کړي. هیڅوک هم

یوې تنها ځوانې ښځې ته په خپل کور کې ځای نه شي ورکولی. خیر خیرات موندل اوس اسانه نه و، خلک پخپله تش خانک ته ناست وو. که ځان ووژني زوی به یې څه کوي، که هغه هم له ځانه سره ووژني نو د هغه معصوم څه ګناه ده. هغه په ټولو بېلابېلو لارو چارو د غور او فکر تر منځ په چوک کې ولاړه وه چې سترګې یې په مخامخ ولاړ یو زلمي پریوتې چې له ډېره وخته یې دې ته کتل. شینکۍ پرېکړه وکړه چې د زوی د ژوند د پاره به د جسم فروشۍ (فحاشۍ) دنده خپله کړي او هم په هغه وخت یې مخامخ زلمي ته اشاره وکړه. زلمی راغی او د شینکۍ ترڅنګ ودرېدو، د شینکۍ زوی دغه نوي خپلوان ته په ډېرو عاجزو سترګو و کتل. زلمي خبرې پیل کړې:

- زه له ډېره وخته لکه د سیوري در پسې روان وم.

- جي؟

- ما چې یو ځل ستا سترګې ولیدلې. بیا مې ځان قابو نه کړای شو.

- جي ؟

- زه ستاسو څه خدمت کولی شم؟.

شینکۍ لکه د خوبه چې راویښه شوې وي. سر له یې ټکان ورکړو. هغې د سر پړونی پور ته کړو سترګو کې یې نه لاچاري

وه او نه بې وسي. سترګې يې لکه سکروټه تکې سرې وې. د لږ وخت له چوپتيا نه وروسته يې له جيب نه يو لوټ را ويستلو او زلمي ته يې ور وړاندې کړو. ((وروره !ما ته د مخامخ دوکان نه زهر راوړه)) د هغې فيصله بدله شوې وه. زلمي هک پک د شينکۍ د لاس لوټ ته کتل چې په دې کې د پوليسو يو ګاډی هلته ودرېدو. دوه درې ځارندويان ورڅخه ژر ژر را ښکته شول. دوه ځارندويان راغلل او شينکۍ يې له مټه ونيوله. لرې ولاړ دريم ځارندوی شايد د هغې مشر و. په ماښامي تياره کې له ونې او ځبرې نه د فريدون په ځبر ښکاريدو. شينکۍ د فحاشۍ په تهمت ونيول شوه. د هغې زوی ډيرې چيغې ووهلې. هغه د پوليسونه د خپلې مور د راخلاصولو په خاطر پوره وس وکړو خو ځای يې ونه نيو. شينکۍ هم د مات وزرې مرغۍ په ځبر بيا بيا په خپل زوی پسې د ځان رسولو غوټې ووهلې مګر هغه د ځاروندويانو له خوا په موټر کې لکه پنډوکی ورټېل وهلی شوه. موټر پوره رفتار نيولی لاړ. د شينکۍ زوی هم هلته په ځمکه پروت لتې ټکولې او تر هغې پورې يې په موټر پسې کتل چې په دوړو کې ښکارېدو.

د کافرانو خدای

هوسۍ د مهاجرو د کمپ په یوه خیمه کې د ېوې تتې ډېوې
لاندې ناسته وه او وچه کړسه ډوډۍ یې د اوبو په زور له ستونې
تېروله. بیا بیا به یې د کابل خپل کور مخې ته ودرېد چې دا
وخت به ډاکتر حسین له روغتون څخه بېرته راګرځېدو،
شپاړلس کلنې لور به یې ور پرانیست، مخ لاس به یې
ووینځل، تلویزیون به ولګول شو، دوی به د ډوډۍ خوړلو ته
لویې کوټې ته ورغلل، خدمتګارې به د ډوډۍ پر مېز هر څه تیار
ایښي وو. دوی به کېښناستل، هم هغه انګلیسي طرز درې څلور
ډوله (کورس) ډوډۍ به وه. لومړی به ښوروا راغله، بیا د میوو
او سبزو سلات او ورپسې به د تناره وریت چرګ یا غوښه وه،
البته د میوو جوس لازمي و، ځکه زمانه بدله شوې وه او اوس د
پیالو کړنګ کړونګ..... هرڅه منعه وو. په تلویزیون د خبرونو،
وعظونو، تلاوتونو نه پرته بل هېڅ نه اورېدل کېدل د شپې د
ډوډۍ په وخت به پر عمومي توګه خبرونه وو چې دوی به هم
اورېدل او په خوند خوند به یې د خبرو اترو او خندا او خوشالی

په منځ کې ډوډۍ خوړله. د هوسۍ مخې ته به چې هر وخت کمپ کې په تالي کې دوه درې وچې ډوډۍ، یو نیم په نوم اینګلی یا داسې پیتي چې لامبو زن ورکې که لامبو هم ووهي مګر خبر به نه شي، چې کومه دانه لري او که نه؟ دا به ورته په ځیر شوه نو د خپل کور خوږه منظره به ورته په یاد شوه، څو څو ځلي یې په خپلو مغزو زور واچلو چې دغه بدبختانه زړې منظرې یې له ذهن نه پاکې شي او د اوسني حالاتو سره په امن او سېدو ته یې پرېږدي لېکن په دې هکله د هغې ټولې هڅې ناکامې شوې وې. ډاکتر حسین برتانیا کې د طب زده کړې سرته رسولې وې او هم هلته یې د هوسۍ سره چې د طب په پوهنځي کې نوې نوې داخله شوې وه پېژندګلو وشوه. خوا که موږ په خپل کور کې د خپل ورور او خور سره تر څو ورځو کومه خبره ونه کړو او ددې کمښت مو چېرې هم ذهن ته رانه شي مګر څه وخت چې موږ د خپل وطن نه لرې لاړ شو، د خپل خپلوانو، دوستانو او عزیزانو څخه لرې ډېر لرې د پردیو په بیړو ورګډ شو نو خپل ځان راته ډېر لاچاره، ډېر بې څوکه او ډېر تنها رابنکاره شي. په داسې وخت که د خپل وطن یو انځور هم ووینو نو تر ساعتو ورته په ځیر ګورو. که د خپل هیواد پمن سپی هم ووینو نو زړه ته یې نږدې کوو. له خپل وطن سره د مینې احساس هم په دغه وخت کېږي. وطنوال خو د لرې خبره ده که چیرې د شاوخوا هیواد

ځینې وګړي هم په سترګو راشي لمن یې کلکه نیسو، همهغه زموږ غمخور، زموږ ورور، زموږ همدرد او زموږ خواخوږی شي. که څه هم هوسۍ کندهارۍ وه او حسین د کابل و مګرد دواړو نیږدې کېدل طبعي وو. دوه ورځو کې دواړه یو بل ته دومره نیږدې شول لکه چې د کوچنیوالي نه یو بل سره پېژني. حسین کابل ته د بیرته ورګرځیدو څخه مخکې دواړو د خپلو خپلو کورنیو په رضا د دوستانو او ملګرو په یوه محفل کې نکاح وتړله. درې کاله وروسته چې هوسۍ هم بیرته هیواد ته راستنه شوه نو کابل کې مېشت شول، دواړو په یوه روغتون کې کار کولو لیکن د سیاسی حلاتو د بدلیدو څخه وروسته هوسۍ لکه د نورو ښځو له کار څخه منع شوه. هغه په کور کېښناستله یو نیم کتاب به یې لوستلو لیکن ډاکټري چې د هرې ورځې ازمېښتونه او تجربې غواړي، د هغې له لاسه ووتل. هوسۍ ډوډۍ خوړله او که نه هیڅ پوهه نه شوه لیکن چې تالي ته یې کتل هغه به تش و.

داسې ورځو او شپو کې چې اوړه لامده شي اکثر د انسان د مخې نه یا پیشو ډوډۍ وتښتوي یا په تالي کې غوړکۍ نه چرمخکۍ راولویږي، البته د هوسۍ تالی تش و. پاڅېده لاسونه یې ومینځل او د خپل لمن سره یې وچ کړل. اوس هغه وختونه نه وو چې دوی به د لاسپاک سره لاسونه وچول او بیا به

پرې کريم مګلو. د هوسۍ ټول ټال، مال ملکيت په يوه بکسه کې بند و. څو جوړې کالي ، يوه جوړه پيزار ، يو پاسپورټ ، د سمال کې غوټه يو څو روپۍ او يو څو نيم سوي کاغذونه..... .
هغې خپله بکسه خلاصه کړه د هر څه نه اول يې همغه کاغذونه راوويستل ، ورته يې په ځير ځيروکتل، سترګې يې ډکې شوې ترمې اوښکې يې په سوې څېره ښکته را وبهيدې د کاغذ دپاسه. هغې سمدستي د هغه کاغذ د پاسه خپل لستونی کېښود او اوښکه وچه شوه. د وخت تيريدو سره د بنيادم هره اوښکه همدغسې وچيږي ليکن ځينې پرهرونه د تل لپاره شنه وي، هغه نه په وينښه موږ ارام ته پريږدي او نه په خوب کې. د هوسۍ نيم سوي کاغذونه همهغه پرهرونه وو چې تر مرګه د هغې له ذهن څخه وتو کي نه وو. بيا يې په هغه مجله کې سمبال کېښودل له کومې چې را ويستلي وو. هوسۍ د کمپ د زرګونو ښځو ، نارينه وو ، سپين ږيرو ، تورو سرو او زلموټو ځينې وه چې د افغانستان شرايطو خپلې خاورې خپل کور، خپل کلي او وطن هر څه پريښودو ته مجبوره کړي وو. ټول به د رسته ورځ ځای په ځای ډلې ډلې ناست وو ليکن هيچا به د بل سره خبره نه کوله، د ټولو په څېرو کې يوه عجيبه مايوسي ښکاريده د ټولو ايکي يوه کيسه او ايکی يو داستان وو. په هر کور کې مرګ ژوبلې شوې وې ، مرګ ژوبلې هم د زړو نه بلکې د شنو لښتو

داسې داسې ځوانان وو چې د ځوانیمرګ ښکنځا یې له خلکو هېره کړې وه. هر یو د خپل خپل کور د ملا تیر و. د هر یوه کیسه بس د هغه مخ ته په کتو معلومیدله. لکه تیري به یو بل ته مخامخ ناست وو چې له دوی ځنې یوه هم هوسۍ وه. د وخت بادارانو د هغې لور هم ورسره نه وه پرېښې ، د نورو مهاجرو په نسبت هوسۍ فقط دغه توپیر درلوده چې هغې تل د ځینې ځیرې تکل کاوه. د یوې داسې ځیرې چې د هغې د میړه په وینو د لړلي نیم سویو کاغذونو عبارت ولوستل شي، لیکن تر دې وخته هیڅوک ورته داسې برابر نشو. عبارت ځینې فارسي یا عربي نه وو ، بلکې کوم بل ډول و. هغې یو سوړ اسویلی وکړو او مخامخ د تمبوانو نه ګرد چاپېره په لوبو بوخت ماشومانو یې سترګې ونښتې، څومره ښه عمر وي د کوچنیتوب ، نه غم نه فکر بس خوراک څښاک مستي، لوبې او خندا او خوشالي. لیکن افسوس افغانستان کې له ډېر وخته ځینې ماشوم نه زیږیده ، بس پلرونه زیږیدل چې د سترګو پرانستلو نه مخکې یې په تندوباندې لوړې ژورې او په سترګو کې د نه ختمیدونکي تشیال ننداره کیدله. د هوسۍ هغه وخت رایاد شو چې د روغتون د هغې د اطاق نه بهر په تختړې (لوحه) ثبت وو (مېرمن هوسۍ شاهنواز حسین سیلمان خیل ... ایم بي بي ایس لندن) د اطاق نه بهر په بینچ د ناستو مریضانو صحنه هم

د هغې مخې تـه وګرځېده چې څه وخت بـه دا د جراحۍ د خونې څخه په بيړه د مريضانو د معاينې لپاره خپـل اطاق تـه ورننوتلـه نـو د بهـر خلکـو ناست ګنګوسې بـه يـې واوريـدې چـې (ګـوره ډاکټـره صـاحبه دا ده راغلـه) (ښـه !دا ډاکټـره ده ډيـره وړه ده) (ياره خو خداى يې پـه لاس کې ډيره شفا اچولې ده) او داسې نور. د هغې ذهن ته د نيمې شپې د دوه بجونه پس هغه عکس هـم روښانه شو چې يـو ټوپکـوال د اوږې سره دوه ټوپکونـه زوړنـد کـړي وو چـې بيـا وروسـته معلومـه شـوه د جهـاد ننګيـالى دې راوسـتى و. دوى پـه ډيـره ويـره هغـه وخت ور پرانسـتى و، کلـه چې ورته ښه باور ورکړاى شوى و، چې هغوى ځيني شوقماران ، داړمار يا وژونکي نه دي، د ديـن سپيڅلي جنګيالي دي چې يو په پتون په ګولى لګيدلى دى. د هغـې ميـړه ډاکټـر حسـين او دې دواړو په شريکه د ژوبل د پتون څخـه مردکـى ويسـتلو، چـې پـه دغـه وخت هغـه دومـره روړې (چغـې) وهلې وې کـه عـادي حالات وى نو د ټول چم خلک به راغونډ شوي واى. لـه درد څخـه د ټپي د خيال بل پلو ته د ګرځـولـو پـه خـاطر ډاکټـر حسـين د هغـه څخه پوښتلي وو چې دا څنګه ټپي شوى؟ هغـه ورتـه پـه ځـواب کې کله د يو او کله ورته د بل حزب لپاره د جنګيدو او دغسې د ټپي کيدو کيسې کړې وې. د مردکي د ويستل کيدو نـه وروسـته د هغه په څېره د بخو خولو غټ غټ څاڅکي راښـکاره وواو هغـه

د ګوتې اوبو د پاره لپه نیولو اشاره کړې وه. ډاکټر حسین لاسونه وو ینځل د هوسۍ لاسونه لا ککړ وو. لیکن خپلې لور ته یې چې هیڅ کله هم د کوم نارینه مخې ته نه وه ورغلې د اوبو راوړلو د پاره غږ کړی و. نانځکه چې له نانځکې هم ښایسته وه اوبه ورته را وړې وې او چې ژوبل جنګیالي ته د ورکولو نه وروسته بیرته وتله نو هوسۍ ته د ولاړ بل عسکر هغه ګنګوسه هم وریاده شوه چې ویلې وو (ځیز خو ډیر ښه دی... څه خیال لرې ؟) او بل جنګیالي په نه سر خوځولی و.

هوسۍ بلاخره خپل هدف ته ورلنډه شوه او یوه ورځ د پاکستاني کمپ څخه په څه ناڅه چل ووتله او هند ته ورداخله شوه، هغه باوري وه چې د هغې نیم سوي کاغذونه فقط هند کې لوستل کیدلی شي ځکه چې د سانسکریت پوهه ادیبان هند کې په اسانه پیدا کیدلی شي، بې له کوم خطره. هوسۍ ناپوهه یا بې سواده ښځه نه وه. د دغه راز کاغذ په ارزښت او حساسیت ښه پوهیدله ، هغې هر چاته دا نشو ښودلی او بیا په هند کې چې د مذهبی لیونو شمار ورکې ښه پریمانه دی او په معمولي پېښه هم دا راز شیان په باروتو د بځرکي کارکولی شي د ډیر احتیاط اړتیا وه. هوسۍ نیغه ډیلی ته را ورسیده، ډیلی د انسانانو میږتون دی، نه د شپې سر کونه تشیږی او نه د ورځې لیکن هوسۍ ته دا بیخي یوه سحرا غوندې ښکاریدله ، د ځینو

محلي خلکو څخه يې د سانسکريت د کوم پوه او عالم په اړه پوښتنه وکړه ليکن هيڅ ورته کوم ښه سړی پيدا نه کړای شو. يوه ورځ سحر چې په لاره تيريده نو د يو معبد نه بهر هم‌هغسې عبارت يې وليد ، سمد ستي د مندر وره ته ورنيږدې شوه ليکن له دې ډاره چيرې بې دينه نشي او مسلماني يې له لاسه لاړه نه شي ، مندر ته داخله نه شوه، دننه ځينې ديني مناجات لوستل کيدل. هوسۍ يوې ښځې ته چې لږه لږه په انګليسي پوهيدله د مندر د پير سره د ليدو غوښتنه وکړه. پير چې په مراسمو بوخت و تر ډيره وخته بهر را ونه وتو ليکن هو سۍ د دې کار لپاره درست عمر انتظار کولی شو ، پوره يو ساعت وروسته پير راښکاره شو ، هوسۍ چې د بهر د سړک پرغاړه ناسته وه جيګه شوه، د هغه هر کلی يې وکړ او ځينې ګوښه ځای کې د خپل کاغذ د لوست خواست يې ورته وکړو. د هوسۍ غمجنې څيرې ورکو سترګو کاواکو خبرو پير مجبوره کړو چې يو څنګ ته ورسره لاړ شي ليکن هوسۍ هغه له خپله ځانه سره د هوټل خپلې خونې ته بوتلو. په ډيره ويره ويره خپله مجله له بکس څخه را وويستله او ويې ويل (پنډت جي ! زه لکه ستا لوريم.ددې کاغذ لوست زما د پاره زما د ژوند نه ګران دي، زما ټول ژوند په دې تکيه لري، که په دې کې زما کومه خطا وي نو زه د يوې لور په حيث اول تاسي نه بخښنه غواړم) او بيا نيم سوی کاغذ د

پنډت جي (پير) په لاس کې کېښود ، پنډت د کاغذ لاسته په ورتللو پوښتنه وکړه (دا خو سوی دی ؟دا د څه سره ککړ...؟)

ـ هوسی: زما د میړه وینه.....

ـ پنډت جي: رام رام رام رام....

او پنډت جي هغه کاغذ سمدستی ښکته وغورځولو لکه چې هغه کاغذ نه وي بلکې مار چیچلی وي. هوسی ته یې په ډیر قهر وکتل ځکه په وینو لړلي کاغذ د پنډت جي مذهب او عقیده خرابه کړې وه، لیکن د هوسی د عاجزی په لیدو وېښ شو او له ورایه یې کاغذ ته په کتلو فیصله وکړه.

ـ پنډت جی: دا سانسکریت نه دی دا زه نشم لوستلی.

او ددې سره د هوسی د امیدونو ماڼې ښکته را ولویده اوس به نو چاته مراجعه کوم. هغه په کټ کېښناستله او پیر د خدای په امانی سره له کوټې ووت. هوسی د سوچونو او فکرونو په زانګو ښکته پورته کېدله مګر اوس یې چاره هم نه وه. هوسی ماتې قبلولو ته هم تیاره نه وه، په افغانستان کې زیاتره لرغوني اثار د بودایي دور دي، هغې تصمیم ونیولو چې یو بودایي مرکز ته به ورشي او هلته به د بودایي مذهب راهب (پیشوا) کومک ترلاسه کړي او په بله ورځ هغې یو بودایي مرکز ته ځان رسولی

و. زیړو جامو کې نغښتي راهب ته ناسته وه او هغه ورته ویل
چې: بچوړیه ! دا نه بودا یي ژبه ده ، نه تایې او نه تبتي. دا راته
ښکاري چې ګورمکي ده. ګورمکی د سیکهانو د مذهبی
کتابونو ژبه ده. بودایي راهب د هوسۍ په زړه کې د امید او
هیلو یوه وړانګه روښانه کړه ، هغې ته سمدستي وریاد شول چې
د دوي د کور نه لرې لرې د سیکهانو یو درامسال هم و ، دا به
حتمي ګورمکي ژبه وي. د امید په دغه څادر پټه هوسۍ د خپل
هوټل په لور روانه شوه ، د خپلې خاورې کلي ، د خپلې لور ، د
خپلو خلکو د کور او شاوخوا منظرو د هغې زړه په لومړي ځل و
درد ولو. هغې سوچ وکړو (دا ولې ؟) ((دا څوک دي؟ ولې یې
زمونږ سره داسې دښمني وکړه ؟ ایا مونږ پخپله ددې ګرم یو ؟
ترڅو .... ؟ تر کومې...؟ مونږ خو ټول تباه شو ، له مرګه وروسته خو
د مرضونو چینجی هم دو جود نه وتښتي، اوس زمونږ سره څه
پاتې دي؟ دا هډوکي هم راته خوري ؟)) د دغه کشمش سره
هوسۍ څه وخت هوټل ته ورسیده ، څه وخت یې ډوډۍ وخوړله
او کله یې سترګې بندې شوې، هیڅ پوهه نه شوه ، لیکن په بله
ورځ چې تر دولس بجو ویښه نه شوه نو د هوټل نوکر ورودړبولو
او دا یې ویښه کړه. نن هغه باوري وه چې د هغې د نیم سویو
کاغذونو عبارت به ولوستل شي. ژر ژر تیاره شوه ، مجله یې
بیا تر څنډې ونیوله او وتونکې وه چې هوټل واله چای یا

سهارنۍ ناشته راوړله. هوسۍ د هندي فلمونو نه څه ناڅه هندي هم زده کړې وه. د هوټل واله هلک څخه یې ورو غوندې پوښتنه وکړه:

-هوسۍ: بهیا ، دلته د سیکهانو ټیمپل شته ؟

-هوټلواله: ګوردواره میم صاحب ؟

-هوسۍ: بلې بلې ګوردواره.

-هوټلواله:: لویه که وړه ؟

-هوسۍ: نه ښه غوندې چې یو ښه پریسټ (ملا) هم ولري.

-هوټلواله: ملا نه بهن جی ! د ګورد وارې پیر ته پایجي وایي.

-پایجي خو هره ګوردواره کې وي.

-هوسۍ: ټول په ګورمکي پوهیږي؟ که هسې یې یاده وي.

-هوټلواله: دا خو راته نه ده معلومه، لیکن دلته خو په څنګ کې یوه ښه غټه ګوردواره ده، ماتاسوندري، هلته خو ډیره بیړه نه وي لیکن ګورد واره ډیره لویه ده او تاریخي هم راته ښکاري.

هوسۍ د همدغه شان ځای په تکل کې وه، هغلته به هرو مرو یو پایجي پیدا کیږي. په دغه هیله هغې یوه اټو ریکشه ونیوله

او ورته د ماتا سوندري ګوردوارې ته د تګ په اړه وویل. لس دقیقو کې ریکشه د ګوردوارې مخې ته ورسیده. هوسی د ریکشوان په لاس کې د پنځوس روپو لوټ کېښود او بې له سوچ او فکر سمه ګوردوارې ته داخله شوه د هغې نه هیر شوي وو چې دا کوم ځای ته روانه ده ایا دغلته به د هغې دین او مذهب په ځای پاتې شي او که نه ؟ لیکن چې زینو ته ورختله هغلته یې یو سپین ږیری سیکهـ چې سپینې جامې یې اغوستې او یو سپین پټکی یې تړلی و. دې ولید او ترې یې پوښتنه وکړه:

-بهایي جي، ... دلته پایجي چیرته پیدا کیږي؟

-بهایي جي: ولې څه خبره ده ؟

-هوسی: زما یو ډیر ضروري کار دی.

بهایي جي: لورې ! هم زه پایجي یم وایه څه خبره ده ؟

هوسی ورته لړلړې د وړاندې ونې په لور د تګ غوښتنه وکړه او هلته یې د مجلې څخه سوې پاڼه را وویستله او د هغه په لاس یې کېښودله. پایجي تک سور شو لکه اور د پاڼې په اخیستلو یې (واحدګورو... واحدګورو ... واحد ګورو ...) وویل کاغذ یې ښکل کړو او لاس یې سمدستي د اوږې سره ځوړندې چړې ته ورغی.

-پايجي: چا کړې ده دا ناروا ه؟

د هوسۍ د خولې د ويرې او ډاره فقط ناڅاپه ووتل ((مانه ده کړې...))

په سلګو شوه ... چې ښه يې وژړل او غريب يې مات شو نو ولاړ، پايجي يې په سر لاس کيښود او ورته يې وويل: ها بچيه دا د چا کار دی؟.

هوسۍ خوله پرانستله ليکن لکه چې ژبه يې چا نيولې وي له خولې يې هيڅ ونه وتل. پايجي د هغې په اوږه لکه د يو مهربانه پلار لاس کيښود ، مخامخ خونې ته يې بوتلله او به يې ورته را وړلې، لږه د لاسه يې ورته وکړله او بيا يې ترې پوښتنه وکړله: بچيه دا د کوم ځای پيښه ده ؟ د هوسۍ په وړاندې د خپل هيواد منظره رڼا شوه هر خوا اخ و ډب، خوف او ډار ژړا او انګولا ، وژنې، قتل او غارت. هغې ته ورځيني نوي نوي اعلانونه ،نوې نوې جزا ګانې، نوي نوي امرونه، کله د ښونځيو او کله د مدرسو بنديدل، کله په راډيو او تلويزيون بنديزونه ، کله د ږيرې او کله د ستر او د ښځو په زده کړود بنديز اعلانونه هر څه ورياد شول. د هغې مخې ته هغه منظره هم ورته ودريده، چې د کابل ښار نه اتيا کيلو متره لرې د يو بم په چاودنه کې ديارلس طالبان شهيدان شوي او ګڼ نور ټپيان شوي وو. هغې ته ور په

یاد شول چې څه وخت د هغې مېړه په سره غرمه کې پاڅول شوی او روغتون ته بوتلل شوی و ، چې د ټپیانو درملنه وکړي. هغې ته ښه ور په یاد شول چې په دریمه ورځ مازدیګر په بیرته را ګرځېدو د هغې مېړه ډاکتر حسین ویلي وو چې ټول ټال اتلس نفره وو ، ځیني لږ ژوبل وو خو پنځه نفره په مخ بد بد سوي وو. د یو د ژوندي پاتې کیدو امکان هم نه و لیکن پاتې څلور که خدای کول نو بچ به شي. مخونه یې بیخي سوي دي ، درې نیم یا څلور کاله وروسته به د پلاسټیک د عملیاتو سره بیخی ښه شي. هوسۍ ته بیا هغه وخت هم ورپه یاد شو چې دوی ټول د شپې د ډوډۍ لپاره ناست و ، په تلویزیون خبرونه راتلونکي وو ، دوی ډوډۍ شروع کړې او دوه درې مړۍ یې هم لانه وې کړې چې خبرونه شروع شول، مړۍ د دوی په لاسونو کې وه. د بامیانو د بودا مجسمه والوزول شوه. دوهمه مجسمه هم ونړول شوه. د موزیم مجسمې، بوتان، کتابونه، اثار، لوخي، لرګي، هر څه چې د تاریخ سره یې کومه نیږدې یا لرې اړیکه درلوده مات ، ځیري او وسوزول شول. ښار کې چارچاپیره د دین او مذهب په نوم د کفر او جهالت د خاتمې په نوم یو توفان روان و ، د الله اکبر نارې او انګازې وې، خبرونه لا روان و چې په دې کې چا ور وډبولو ، ډاکر حسین مړۍ په لاس له ګریوانه ونیول شو په زور یو ګاډي کې ورګوزار کړی شو او له ځانه سره بوتللی شو.

هوسۍ او د هغې لور ډېرې ژړاوې او انګولاوې وکړلې لیکن هیڅ وانه ورېدې، بله ورځ یو اطاق کې فیصله صادره شوه، په حسین د څلورو دیندار طالب جنګیالیو د داسې علاج تهمت ولګول شو چې د هغوی د علاج د څلورو میاشتو وروسته هم ډېره نه وه راختلی او اوس د ډېرې د راختلو امکان هم نه و. دا د حسین چې په انګلیستان کې یې زده کړې کړې وې د سپین پوستو سره د دسیسو لومړی نښه وه. دوهمه ګناه یې د ښارندویانو لخوا د محاکمې لپاره د راوستلو په وخت په ټلویزیون د دښمن د عناصرو یانې د بی بي سي د خبرونو د اورېدو وه، دواړو تورونو (تهمتونو) د پاره حسین ته په بله ورځ په څلور لارې کې په ګولې د ویشتلو امر شوی و. هوسۍ ته ور په یاد شول چې څه وخت هغه څلور لارې کې د حسین د ویشتل کېدونه وروسته یوه چیغه وهلې او په منډه ښکته په ځمکه د را پرېوتي د حسین د وجود پلو ورغلې وه نو هیڅ څوک هم نه وو چې د هغې خواته ورغلي و، حسین لاس او پښې پړچکې وهلې، ګولې، د هغه د سینې نه پورې وتې وه، د تودو وینو شړهار روان و هغلته لږ وخت مخکې د مات کړای شویو بوتانو رنګ کړای شوو مجسمو ټوټې او ځیرې شوي اثار خواره واره پراته وو، یو څو کاغذونه چې لا اوریې نه و مړ شوی، هغې راپورته کړي وو چې د خپل مېړه په پرهر یې ولګوي

او ټکور يې کړي. څه وخت چې هغې هغه نيم سوي کاغذونه د خپل ميړه په پرهر ايښی و خدای خبر چې هغه ساه لرله هم او که نه، ليکن هوسۍ خو خپل وس کاوه. د کاغذ د تودې ايرې په حسين هيڅ کومه اغيزه ونه شوه ليکن هغلته خدای خبر چې له کومې را نازل شوي يو ملا د قاضي چوکی نيولې وه او ديو مات بوت په سر ناست دغه پريکړه يې اورولې وه: دا دې بې پته او لوچکې ښځې څه وکړل ؟ د کافرانو د کتاب په پاڼو يې د يو مسلمان پر وجود ټکور ولګولو، دې خو زموږ مړي هم مردار کړل، هغه يې هم مرتد کړو، اوس دده د پاره نه موږ د جنازې لمونځ کولی شو او نه دوعا، بې د خدای د نوم دی به نيغ دوزخ ته ځي. او ای ښځې ! که ته د دين او دنيا ثوب غواړې نو سمدستي دی طلاق کړه. هوسۍ ژر ورمنډه کړې او هغه (غيرديني) نيم سوي کاغذونه يې د خپل ميړه د وجود څخه لرې کړي و. شاوخوا اوس هيڅوک هم نه و. هوسۍ نيم سوي کاغذونه پخپل موټي کې کلک نيولي وو او چې کورته بيرته را رسيدلې او لږ په هوش راغلې وه نو هغه کاغذونو ته يې پام شوی و. هغې د ګوردواري پايجي ته وويل:

ـ بابا ! فقط په دې پوهيدل غواړم چې په دې کاغذونو کې څه ليکلي دي ؟ ايا زما ميړه به.... ؟

او د سیکهانو پایجي چې تر اوسه بیخي ګونګ ولاړ و. سترګې یې پټې کړې ،ورو غوندې له ځانه سره وبنګید ، خدای یو دی، هم د هغه نوم حق او صداقت دی، د دنیا هرڅیز د هغه د امر تابع دی، هغه نه د چا څخه ویره لري او نه د چا سره کینه. هغه نه کوم شک لري. نه د کوم صورت نه زیږېدلی او نه مري. انسان د خپل پیر په مرسته د هغه د حصول هڅه کولی شي.

پایجي ورو غوندې سترګې پرانستې، نیم سوي کاغذونه چې په وینو لړلي و ښکل یې کړل او بیا یې وویل ((لورې واوره په دې کې چې لیکلي دي، اې د لاچارو او د غریبانو تکلیفات! او درد او غم رفعه کوونکي خالقه! ته کامل یې ، ته مکمل یې هم ته یې د بې کسو مل او مرستیال، تاته پنا غواړم ، زما مرسته وکړه ، زما کومک وکړه ، ته د ټولو عاجزانو رفیق او ملګری یې ، ته د درد او غم رفعه کوونکی یې ،هم ته د هر چا له زړه نه خبر یې، هم ته د هر چا په زړه کې اوسې، ته د هرچا خالق، ته د هر چا بادار یې ، هیڅ څوک له تا بر نشته ، هغه وخت چې مور، پلار ، زوی ، رور، همزولی، مل ، لمسی ، کړوسی ، هیڅ څوک به هم ستا تر څنګه نه وي او ته به یک تنها یې، په هغه وخت کې به فقط دا یکی یو خدای نوم ستا مل وي. هغه وخت چې اسرافیل به ستا وجود را پورته کوي نو ته به یوازې یې، فقط د الله نوم به تاته ډاډ او راحت دررسوي. هغه وخت چې ته به د لویو لویو

مشکلاتو تر منځ را ګیر یې ، د وتلو هیڅ لاره به نه مومې ، د خدای د نوم په یادولو ستا ټول کړاونه به د سترګو په رپ کې پنا شي، ته که هرڅه د مجسمو او بوتانو عبادت وکړي لیکن ستا د واړه مصیبوتونو او کړاونو خاتمه یوازې د هغه د نوم په یادولو سره کیږي. یا ربه ! زما ټوله تکیه هم په تا ده، فقط ته زما مل یې زما مرسته به کوې.))

د ګوردوارې د پایجي سترګې پرانستې وې لیکن هوسۍ په فکرونو کې غرقه وه. هغې سوچ کولو چې ایا د مسلمانانو خدای به د نورو د خدا یانو نه جدا وي.؟ ایا که خدای د رب په نوم یاد کړای شي ، موږ به دوزخیان شو.؟ موږ به کافران شو؟، د ګورد وارې نه د حمد او ثنا داسې اوازونه اوریدل کیدل:

.څوک وایي رام رام ،څوک وایي خدای.

همدغو فکرونو کې هوسۍ بیرته روانه شوه، د هغې په څیره د ډاډ او تسکین یوه وړانګه لیدل کیدله چې د میړه په پرهر یې هم د خدای د نوم ټکور لګیدلی و .. د کافرانو د خدای...

پرتوګاښ

زوی یې له دوو میاشتو راهیسې بې درکه و، خپل او پردي یې ورپسې ګرځیدل، خو هیچا ته یې څه پته نه لګیده، ان تر دې چې پولیس هم د هغه په اړه د پوره معلوماتو په ټولولو کې پاتې راغلي وو. یوه ورځ ټکنه غرمه وه، ور په زوره-زوره ووډبېد، اغاجان ورپرانیست، ځلور پولیس له ټوپکو سره ور ننوتل او له ننوتو سره سم یې اغاجان له ځټه ونیوه.

-ووایه! زوی دې چېرته پټ کړی دی؟

آغاجان په ژړاغوني اواز وویل:

- صاحبه ما چېرته پټ کړی دی، زما خو ورپسې اوښکې وچې شوې، شپه او ورځ را کره ویر دی او نه یې مور څه خوري او نه یې خوېندې.

-ښه! نو په هوا ژوندي یاست؟ همدا مو اوریدل غوښتل، زمونږ خیال و چې تاسو به ساده باده خلک یاستئ. چم ګاونډ، کلي او هېواد کې څه روان دي، تاسو به هیڅ ورسره سروکار نلرئ، مګر نن هر څه مالوم شول، سپینه ولې نه وایې چې زوی

دې تروررستانو سره مل دی ، دا غتې ، غټې خيټې مو له بادونه دي ډکې شوې ، دا ټول د تروررستانو مال دی.

اغاجان ډېر خوګندونه وخوړل، خدای او رسول يې ډېرورته ياد کړل. دهغه پر ملا باندې د کنداغونو سختو وارونو د ځنګ له کوټې ښځينه ترغولي را ورسولې او په ژړا ، ژړا يې اسمان په سرواخيست، خو د پوليسو بې رحمه زړه ته ترس ونه لويده.

- روان شه ! دروغ او رښتيا به دې نن مالوم شي، ستا ټول ټبر راته د تروررستانو جاسوسان ښکاري ، ووځه، د ښځو پړونې کې ځان مه پټوه.

اغاجان تر او سه څه منتونه، زارۍ کولې مګر د پړونې شاته د پټيدو خبرې د هغه درنې پښې له وزرو نه هم سپکې کړې، په فکرونو کې ډوب ورسره روان شو .

له ځان سره يې وويل:

- يا الله ! زما د ټبر به څه کيږي؟ لونې مې هم اوس پېغلتوب ته رسيدلي دي، د هغوی به څه کيږي؟ کورکې يو نارينه هم نشته چې پام پرې وکړي اونيږدې خپل او خپلوان هم نشته.

اغا جان څه وخت وروسته څارندوی ته ورسیده ، له خپل ځانه هیڅ خبر نه و، دکور فکر وړی و خو د پولیسو د مشر غږ له فکرونو را ویښ کړو.

- څومره یې رالیږلي دي ؟

- جي

- جي، جي مه کوه !ربښتیا، ربښتیا راته ووایه ،که نه دا ډنډه وینې، ددې دوه ،گوذاره ستا دارو دي، وایه هغه خر.... دې په کوم ځای کې پټ کړی دی، پوزې ته دې را وستم ، هغه پخوا هم ستا زوی و که نه چې د تروررستانو سره مو نیولی او بیا له مونږ سره په ښتنه کې مړ شوی و؟

- نه سیبه !زه له پخوانه نه یم خبر ، زما د زوی نوم خو دل اغا دی ، د هغه دورکیدو په اړه خو ما راپورهم ثبت کړی دی.

- یو خوا له تروررستانو نه پیسې اخلې، زامن او لوڼې ورسره لیږې او بیا د دروغو راپورونه... پولیس له هرڅه نه خبر دي، مونږ ته راپور راغلی چې ستا زوی له تروررستانو سره مل دی.

د پولیسو مشر امر وکړ:

- توري کوټې ته یې واچوئ.

د اغاجان منتونه او زاری هسې عبث لاړې، پولیس خپله فیصله اوروله وه او په نړۍ کې داسې قوت نه و چې هغه له دغه مصیبت نه خلاص کړي.

د بندي خانې په تورتمه کوټنۍ کې داغا جان ژړا او انګولا هم د څلورو دیوالونو تر منځ غلې شوه.

په څلورمه ، پنځمه ورځ چې د هغه تېر(مېرمن) څارندوی ته د ورننوتلو او له پولیسو څخه یې د خپله مېړه په اړه د پوښتنې جرات وکړ نو خبره شوه چې هغه یې د ښار لویې بندي خانې ته استولی دی. د اغاجان مېرمنې له څارندوی څخه د وتلونه وروسته د خپل خاوند د را خلاصولو په خاطر د چم ګاونډ ، د مشرانو او کشرانو ګیرې ونیولې خو په دې ورځو کې چا پولیسو ته د نیږدې کیدو خو لا څه چې د کتلو زړه هم نه کاوه.

د وخت په تیریدو سره د آغاجان د مېرمنې غوږ ته داسې ګنګوسې ورورسېدې چې ګواکې هغه په دریمه ورځ په څارندوی کې د پولیسو له خوا د تروستانو په اړه د مالوماتو تر لاسه کولو په خاطر د وهلو او ټکولو پر وخت وژل شوی او دهغه مړی یې د سره کمر په بڼ کې ښخ کړی دی.

خو دهغې زړه د دغه حقیقت منلو ته تیار نه واو هره ورځ به له کوره وتله ، کله به یو ځای او کله بل ځای د خپل مېړه په اړه به یې پوښتنې کولې، د مېړه بندي کیدا یې د زوی غم هم ورڅخه څه ناڅه هېر کړی و.

هر کله به چې دا د مېړه په لټه کې له کوره وتله نو هر ځل به یې یو نفر ته یې د کور د خیال ساتنې په اړه ویل، هغه نفر نه د دوی خپل و او نه د دوی ګاونډی، بلکې یو نرښځی دلاور و، چې د خلکو په واده، کوژدن، زیږیدنې او یا هم په سنتی کې به یې میدان ګرمولو چې له دې لارې به یې پیسې لاسته راوړلې او د خپل ژوند شپې به یې سبا کولې.

د اغاجان له بندي کیدو وروسته همدغه نرښځی دلاورو چې کله به د نارینه او کله به د ښځو په کالو کې د دوی د کور ور ډبولو او له بازاره به یې د سود سودا ، وړلو راوړلو پوښتنه کوله، که څه به د راوړلووو ، نو هغه کار به یې سرته رسولو، بیا به یې د دوی له کوره لرې، د کوڅې په بل سر کې د پروت ګټ د پاسه ډډه لګوله، هر تلونکي او راتلونکي ته به یې د طمعې نه پرته که چا ځواب ورکاوه او که نه خو ده به سلام یا په خیر راغلی ویل.

د دلاور سترګې به همیش د اغاجان د کور په ور ښخې وې، په ټکنه غرمه کې به چې مطمئن شو، چې د اغاجان ټبر او درې

واړه لونړې به اوس د ډوډۍ د خوړلو څخه وروسته ویدې شوي وي ،نو دی به هم جګ شو او خپله لاره به یې ونیوله.

په هغه ورځ هم د آغاجان مېرمنې ورته ویلي و ، چې ښایې د شپې پورې هم بیرته رانشي، دلاور ټوله ورځ په لوږه تېره کړه او بیا درسته شپه یې هم په تش نس او شوګیره تېره کړې وه ، شاوخوا لس بجې د اغاجان میرمن چې ده به ورته ترور ویل ، بیرته راغله ، نو دلاور د امانت ورسپارلو وروسته کلي نه بهر په شاړه کې پرتې خپلې کیږدۍ ته لاړ، په کټ پریوت او لکه ماشوم په بې غمه خوب کې په خرېدو شو.

دلاور ته به د نورو کلیوالو په څېر د اغاجان لونړو هم ماما ویل،دی د ټول کلي د مشرانو او کشرانو ماما و ، په داسې حال کې چې د ځمکې پر مخ یې هیڅ خپل نه درلوده ، همدا کلی دده خپل و ، که چېرې به بې ځایه ناروا به ورسره وشوه او یا به هم د کلي ځلموټو په ټوکو ټکالو کې په ربښتیا وواهه، نو د څو ورځو لپاره به شاوخوا کوم بل کلي ته لاړو خو د لږې مودې وروسته به لکه د پمن سپي لکۍ په خپو منډلې بیرته راغی او هر چاته به یې موسکۍ خوله چینګه چینګه کوله او ویل به چې پلاني کاکا په زوره را وستم، ګني نه راتلم، کلیوال اوس دده له دغه عادت سره ښه اشنا وو.

د اغاجان له تګ راهیسې د هغه د فامیل د پاره د لاورنه زیات باوري او اعتمادي سړی نه و ، هم بې ضرره واو هم یې د څه طمع یې نه لرله، بس که کومه ګیله به یې وه، نو له پاک پروردګاره یې کوله ، چې ولې یې داسې پیدا کړی دی ، څه خطا یې کړې وه، له دې نه چې نه وی پیدا شوی ښه به و.

هره شپه به په کټ کې له پریوتلو وروسته په دغو فکرونو او غمونو ډوب له خدای سره په جنګ و ، او بلاخره به په ډکو سترګو ویده شو. . خو سهاربه ویښېدو سره سم د شپې هر څه ورڅخه هېر وو ، په یو نوي جوش به له خپلې جونګړې ووت.

د اغاجان مېرمن ډېره ځیرکه او پوهه ښځه وه، هغې غېر له دلاورنه په بل هیچا باور نه کاوه.

د هغې درې واړه لونې اوس د پیغلتوب په درشل ولاړې وې، بخت رویداره، چې د ژوند اولس سپرلي یې لیدلي وو ، سپوږمۍ هم شرموله، هغسې خو درې واړه خویندې مورته ورته ډیرې ښایسته وې او د پلار په خېر د سروه د ونې دنګې، ښانګې وانګې ونه یې وه ، مګر مشره خور یې دومره ښایسته وه لکه نانځکه، د هغې د اخلاقو په اړه به شاوخوا خلکو مثالونه ورکول.

که دل اغا نه وای ورک شوی نو د بخت رویداري واده به وخته شوی و.

تاج ملوک خان چې په څومره مینه د خپل یوازیني زوی هاشم ملوک د پاره د بخت بېداري د پلار لخوا د ننواتې د منل کېدو درنه میلمستیا او بنډار جوړ کړی ونو د دل اغا له ورکیدو سره سم په هومره بیړه په مات زړه د دغه کوژدن ماتولو ته مجبور شوی و ،هیڅوک نه پوهېدل چې دغه کوژدن د چا په زور ماته شوې وه، مګر د اغاجان کورنۍ د غمونو په داسې سیلاب ور لاهو وه ، چې نه پوهېده کوم غم وژاړي او کوم یو پرېږدي.

یوه ورځ ټکنه غرمه وه، ناڅاپه ور وډبېدو، د اغاجان مېرمن ورغږ کړ:

- څوک یې درغلم. د دروازې پرانستل کیدو سره سم څلور تنه په زوره کور ته دننه ورننوتل.

د دریو تنو په لاس کې ټوپکې او څلورم تن په خپل لاس کې کتاب نیولی له هیبته ډک و.

یو تن وویل:

- تروري مورې ستا تکلیف ختمولو ته راغلي یو، ستا د لوڼو سره نکاح کول غواړو، راشه ملاصاحبه !

له دې سره د کوټې په لور لاړ، پاتې درې تنه هم ور روان شول.

د اغاجان مېرمنې په حيرانتيا وپوښتل:

داڅه وايې بچيه، دا څه وايې....؟

له ډيرې ويرې د هغې له خولې نور څه ونه وتل.

د اغاجان لوڼې د ور پرانستل کيدو سره ښځينه کوټې ته ننوتې، هغوی د کوټې د کړکۍ نه ټوله ننداره وکړه، په هرڅه پوه شوې، د کوټې يو ور کوڅې پلو ته پرانستل کيدو، منځنۍ لور اديني هغه ور پرانست، په ډېر اميد يې د کوڅې په سرکې پروت کټ ته وکتل، دلاور خپلې جونګړې ته د تګ لپاره جګ شوی و، اديني ور منډه کړه او دلاور يې له مټه ونيولو:

محافظان دي که قاتلان خو کورته مو را ننوتي دي، ژر کوه ؟

د اديني په پښو کې زور نه و، هم هغلته په کټ کيښناسته، دلاور منډه کړه.له هم هغه لارې کوټې ته ورداخل شو، د اغاجان مشرې لور ورته هرڅه بيانول چې په دې کې اواز شو:

- يه جينکو ژر ژر نوي کالي واغوندئ او وار په وار دلته راشئ، ملاصاحب راغلی دی چې نکاح مو وتړي.

بل اواز شو:

- ژړ کوئ ژړ ..... د اغاجان مېرمنې پرلپسې ژړل ، زارۍ منتونه يې کول - يا بچيه ! داسې مه کوئ.. دا يتيمانې دي.... ګورئ دا روا نه ده ....ډېره ناروا ده .....نن مه کوئ .... په موږ ترس وکړئ..

يو وسلوال خپل ټوپک د هغې په تندي کېښود او ويې ويل:

- غلې کيږې او که نه؟.... د خره لورې ... غوږونه دې را وخوړل.
او د يوې لتې سره يې ښکته و غورځوله.

- جينکو ! راځئ که موږ در ننوځو.... دومره وخت را سره نشته.

له دې ډلې څخه يوتن وويل:

د ملاصاحب لاس او خپې داسې سپينې شوې لکه وينه چې نلري.

په دې کې لومړۍ پيغله چې له ځانه يې پروني تاو کړی و ، په ورو ورو راغله او په پسته ژبه يې وويل:

- زموږ مور مه وهئ، موږ واده ته تيارې يو.

ملا صاحب هغې ته د کښيناستلو اشاره وکړه، او ورڅخه چې د رضامندۍ پوښتنې وکړې........د اغاجان ميرمن پخپلې بې وسۍ لکه د کاڼي په ځای پرته وه، اوس خو يې اوښکې هم وچې

شوي وي، نه پوهیده چې څه روان دي. ملاصاحب د رضامندۍ نه وروسته، د دوو شاهدانو د ګوتو نښې هم د نکاح پر پاڼه واخیستې.
د نارینه وو په اوازونو کې شور شو:
- مبارک شه ! مبارک شه !
په دې کې ملاصیب وویل:
- بله نجلۍ راولئ.
د اغاجان میرمنې د جګیدو کوښښ وکړ خو په پښو کې یې قوت نه و، بیرته ولویده، ، ناوې جیګه شوه او د خور د راوستلو لپاره د ښځو کوټې ته ورننوته ، لږ وخت وروسته تک سور شاله کې نغښتې دوهمه پیغله راغله ،هلته کیښناسته او د نکاح مراسم تر سره شول، د ناوې رضامندي فقط د هغې د سرښورونې پورې تړلې وه، چې د شال په ښوځیدو معلومه شوه د لمړۍ نکاح په څیر د دوهمې د نکاح مراسم تر سره شول، ګوتې ولګول شوې یو دوو تنو بیا مبارک شه ! مبارک شه ! وویل، او بیا چپه چوپتیا شوه.
د دریمې ناوې راوستو لپاره هم باید څوک تللي وای.
څلور واړو کسانو د یو او بل مخ ته وکتل او بیا یې په ځمکه د اغاجان د میرمنې بې ښوده وجود ته وکتل، خو هیڅا هم د ښځو کوټې ته د ننوتلو ته جرات ونه کړ.
یو تن خاموشي ماته کړه او دویمې ناوې ته یې وویل:
- څه ! ته ولاړه شه او خور دې راوله.

د لږ ارام نه وروسته ناوې پورته شوه، او د ښځو د کوټې په لور روانه شوه)) درې څلور ګامه یې لا نه وو پورته کړي، چې یو وسلوال په ځیر سره د هغې پښو ته وکتل او د هغې په تنګ باندي څه شکمن شو ور پورته شو او د ناوې پسې د ښځو کوټې ته ور ننوت، د ننوتلو سره سم د هغه سترګې په مخامخ نیم بیرته ور باندې ولګیدې. د ښځو په کوټه کې له ناوې پرته بل هیڅوک نه و سمدستي یې د ناوې پلو منډه کړه ، ناوې د سر شال لاښکته په کټ هم نه و غورځولی چې دغه وسلوال له متهه ونیوله، او په بل لاس یې د هغې پرتوګ ابن راښکه، پرتوګ ښکته پریوت او وسلوال چیغه کړه:

دا څه دي.؟

د کور تر څنګ د بسونو له هډې نه یو بس د تورخم په لور روان شوی و په دې بس کې درې ښځینه سورلی چې مخونه یې پټ کړي وو، ناستې وې، په دې وخت کې د دوو ډزو اوازونه تر غوږ شول دوی یو بل ته سره وکتل، د سترګو لاندې یې پړوني لامده شول، یوې غلي له ځان سره وویل:

اِناللهو اِناً الیه راجعُون.

خدايي خدمتګار

د سړک پرغاړه بیړه وه، لس دولس ښځې، درې څلور ماشومان او دوه دولس دیارلس کلنې نجونې د یو زلمي نه تاو راتاو ولاړې وې. ډېر سنجیده او خاموشه چاپېریال و. غېر له ماشومانو د هر یو په څېره د خفګان وربځې خورې وې. د زلمي په خوا کې یو سوټکیس (د جامو بکس)، یو غټ بېګ، بستر بند او ټیفن بکس(د خوراک لوخی) پراته وو. زلمی شاید کوم ځای یا بل وطن ته روان و. ښېلتون خواکه هر ډوله وي د تلونکي او وروسته پاتې کېدونکي دواړو د زړونو تنکي رګونه چوونکي وي. سفر که د زده کړې او ګټې په څېر د خوښۍ کارونو لپاره هم وي مګر زړه یې منلو ته نه اماده کېږي. د بیړې په منځ کې ولاړ زلمي په بیړه کې د ولاړو کسانو د هیچا هم نه زوی و، نه پلار و، نه ورور و او نه د کوم بل یو خپلوان و. بس هغه ددغو ټولو کسانو سره د زړه یوه ډېره ورته انساني خپلولي لرله. دومره ورته چې د ټولو رشتو جګه د مینې او اخوت یوه رشته وي. د زړونو د پیوستون رشته.

دلاور چې نوی نوی فارغ التحصیل شو او لومړی سرکاري نوکري یې د ډیلی نه یونیم سل کیلو متره لرې لوېدیځ کې پروت د هریانې ایالت د روهتک ولسوالۍ په یوه ناحیه کې ولګېده نو هغه په لومړنیو ورځو کې ډېر ژړلي وو. تنکي عمر د خپل خپلوانو او یارانو د محفل څخه لرې د هغه مثال د سپل نه د جلا شوي مرغه په څېر و. د مور د لاس نګولی د کشر ورور د خویندو سره په نه خبره انګتي او جنګونه ، د همزولو سره د کریکټ لوبو هغه ډېر ژړولی وو لیکن وخت د هر پرهر مرهم وي. د هغه د زړه تنها کې هم ورو ورو کېناستې او څه موده وروسته نوي پېژونیولو. د هغه ښه سړیتوب، د هر چا سره د مرستې او کومک رویې ، د مشرانو احترام او له کشرانو سره مینې او محبت په لږ وخت کې هغه د شاوخوا ټولو کورونو یو ګران او محترم غړی وګرځولو. په لاره د تګ په وخت د هغه لاس به تل په تندي و. هر مشر او کشر ته به یې سلام کاوه او د کور کلي د حال احواله نه یې ځان خبر ساتلو، که چېرې کومه کورنۍ کې به کوم غم تکلیف پېښ شو نو د ټولو نه زیات پریشانه او مصروفه به دلاور و. په پېښو هم دومره سپک و چې په ستومانۍ نه پوهېدو. له کاره به چې بېرته راغی نو تر نیمې شپې به د خلکو په کارونو بوخت و لکه د څرخ (چورلنډی) څرخېدو، دغې ناحیې ته د راتګ نه دوه میاشتې وروسته چې

دیوې هفتې په رخصتۍ هغه ښېرته خپل ښار ته تللو نو ټول ورپسې ډېر خپه و لیکن د هغوی خپګان د هغه د بېرته راتګ سره د هر چا د پاره د څه نا څه سوغات په راوړلو لرې شو. د دغو ورړو ورړو تحفو او ډالیو په برکت دلاور د چا زوی و او د چا ورور، د هر چا خدمت ته به تل لاس په نامه و. د الماس ترور لور چې په ازموینه کې ناکامه شوه هم ده ورته یوه میاشت درس ور زده کړی او کامیابه کړې یې وه. د هغې نه وروسته خو د ده کور چې ټول ټال په ایکي یوه کوټه محدود و، د مازیګر د شپږ بجو نه تر اوو بجو پورې یو فعال ښوونځی ګرځېدلی و، ورکې به د لرې لرې چم ماشومان هم درس ته ورتلل. هغه ورځ خو د هیچا نه هېرېږی کله چې بلرام داس کاکا په ناڅاپي باران کې را ګیر شوی لوند خیشت کورته راغلو، تبې نیولی او څو ورځې له کټه نه و پاڅېدلی. د لاور ددې د پاره خپل ځان ګرم ګڼلو او په لومړي مازیګر یې ورته یوه ښه چترۍ راوړې وه.

د کورنۍ د غړو ډېر اسرار نه وروسته یې پیسې اخیستې وې لیکن هغه هم ډېرې لږې، د هرش سنګهـ د پیغلې لور منجیت کور د لیدو د پاره چې د هلک د کورنۍ غړي راتلل نو هم دلاورو چې په لږ وخت کې یې د هغوی د کور څېره بدله کړې وه. دوه درې نوي کټونه، نوې بسترې، د پاسه پرې د غوړولو څادرونه، یو دوه دانې چوکۍ، د سټیل ځینې لازمي لوښي او

لرېږ وچې میوې دا هر څه دلاور راوړي وو، داسې لکه وړیا، دغه انتظام د هلک په کورنۍ ډېره اغیزه کړې او هم په هغه وخت یې د منجیت نامزدګي قبوله کړې وه. ددې نه وروسته د هرش مېرمن به چې هر ځای کېناسته نو د دلاور د سپتونو په بیان به نه ستومانه کېدله. اوس خو دلاور د هرچا د سختې مل شوی و، کله کله به دومره سترې شو چې د تیښتې د پاره به چمتو شو لیکن د دغو خلکو مینې او عقیدې دغه کار ته نه پرېښودلو. د اکبرماما د دریو اولادونو د پاره د کتابونو او بستې موندلو لپاره هغه ډیرې هڅې کړې وې لیکن څه ګټه یې نه وه کړې. بلاخره یوازې د کشر زوی د پاره یې دلیپ کمار د لور زاړه کتابونه راوړي وو، خو اکه لومړی څو پاڼې یې څیري وې لیکن ګوزاره کېده، ځکه سرلیک وغیره هسې نه هم څوک نه لولي، بیا هم د دلیپ کمار لور ترڅو ورځو پړسېدلی مخ ګرځېده چې نوي صنف ته به د زړو کتابونو سره ځي. څو میاشتې دمخه چې د دلاور مور ډیره ناروغه وه او د هغه پلار دلاور ته کورته د راتلو د پاره ویلي وو نو هم د دغو خلکو مینه د دلاور د خپو زولنې ګرځیدلې او هغه یې په داسې مهمه موقه هم کورته د تګ لپاره نه و پریښی. البته دا ویل ګرانه ده چې دا د دلاور سره د هغو خلکو مینه وه که د هغوی خودغرضي چې دی یې نه و پریښي، لیکن څه وخت چې د دلاور مور ښه

شوه نو بیا یې پخپل لاس هغه ته لیک راستولی و چې د کار د مصروفیتونو څخه دې لږ وخت د کور لپاره هم سپما کوي.

لکشمي ابۍ خواکه نوم یې پرې والدینو د ثروت د خدایګۍ ایښی و مګر له نسه ډیره وړې او ځان ویني ښځه وه، په کلپې خوله به هره ورځ دلاور ته د معمولي معمولي شیانو راوړلو خواست کاوه چې د دوی پیسې وساتل شي. کله ډنګورۍ، کله تختې، کله څمڅۍ، کله جاروګۍ، کله لرګي، کله تیل، کله ډیوه او کله کله شیرنۍ. شیرنۍ له دې خاطره چې د زړو او سپین سرو په وروستي وختونو کې پستو پستو شیرنیو پسې لاړې ځاځي. یوه ورځ نو د هغې فرمایش ډیر عجیب و.

((زویه ! ماله لږې ښایسته غوندې تسبې، یوه جوړه د تیلې پیزار، ښه شانِ کالیو یوه جوړې سره د لوپټې او یو شال که راوړې نو ډیرې دعاوې به مې وګټې، بلې ته خبر یې کنه ستا خور په کرنال کې واده ده. زه سبا د هغې کره د خیښانو کور ته ځمه. که د خور د پاره هم لږ ارزان شیان ډیره ښه قسمه د کالیو جوړه، د دواړو لاسونو لپاره تک سره بنګړي، یوه سره دوشاله او شینګړیپ راوړې هغه به هم ډیره خوشاله شي)) دلاور په بله ورځ د یو پنډوکي سره راورسید چې ورکې د لکشمي ابۍ تقریبا واړه غوښتل شوي شیان موجود وو. دلاور چې غوټه

پرانستې وه نو د ابۍ ستر ګې بتې بتې راوتې وې چې د دومره ښه رقمه شیانو پیسې به له کومې ورکوي البته چې دلاور ورته ټول ټال پیسې وویلې نو هغه هکه پکه پاتې شوه. په دومره پیسو خو یوه لوپټه هم نه کیده. ابۍ د تیلې سینډلې په خپو کړې او تسبې یې ژر ژر وګرځولې ، ډیره خوشاله شوه.

له دفتره دلاور هیڅکله تش لاس کورته بیرته نه ګرځیدو. همېشه به یې یو نه یو پنډوکی یا تیلۍ په لاس کې نیولې وه. کله کله به د بار وړونکو په څېر کټ به یې هم په سر ایښی و. ورځې تیریدې. نن ناحیه کې د دلاور د نوکرۍ د دریو کالو وخت پوره شوی و او هغه بیرته خپل ښار ته روان و. د خدای په امانۍ لپاره د شاوخوا چم ګاونډ ډیر کسان چې ورکې ځینې پېغلې او میرونې شاملې وې هم راوتې وې، شپږ میاشتې دمخه واده شوې مادهورې وویل: ((وروره ! ستا د لاس راوړې نیل پالش ، لیپ سټیک او پاوډر به تر ډیره وخته ستا یادونه راته تازه ساتي))

پیغلوټې ادینې مخکې خبره پریکړله ((انکل دا هم هغه کالي دي چې تا راته راوړي وو)) خپلو کالیو ته یې اشاره وکړه. د کلال د بچي د کوږ اوږ لوخي نه هم په زیاته کش کړې خوله چې د غاښونو ښښه ښښانه ورکې چا نه وه لیدلې وریا کور وویل ((

دلاور خانه ! زما بچیه د تیر دوو کالونه مې ژمي کې خوب کړی دی، دومره تودې برستنې او کمپلې دې راتـه راوړې وې چې پـه ټول هندوستان کې بـه پیدانـه شي)) مخکې لـه دې چې دلاور ځواب ورکړی وای لکشـمي ابـۍ بیـا کلـه احسـان فراموشـي کولی شوه، هغې هم د احسان قبلونې په توګه د دلاور پـه مخکې د مینې او پیرزوینې په توګه دواړه لاسونه راښکل او پـه دواړه مخه یې ښکل کړو. په دې کې د دلاور پـه مـخ د هغـې ټینګې لاړې هم وموښل شوې او ژر یو مچ پرې د کیښنا ستلو د پـاره وبنګېد لیکن دلاور پرې لاس راښکلو او وچې یې کړې. لکشمي ابۍ بیا هم بې له ویلو پاتې نه شوه((زما زوی زما بچوړی ډیر مې تنګ کـړی دی)) د ژړغـونې اواز سره یې د مکـر ځـو ځـاځکې هم را وځلول ((تیره میاشت یې خپلې خورته څومره ښایسته تکـه سره جوړه، شال ، بنګړي ، سینګاردان او څه څه راته راوړل)) یو ځو اوښکې او بیا یې چیغـه کـړه ((یـا زمـا خدایـه ! زمـا دومـره بخت چیـرې دی؟ مـا کلـه دومـره ښـې ورځـې لیـدی شـوې؟ یـا الله زمـا بچوړی انسان نه، فرشته و فرشته، اوس به څوک زمـوږ پـه پرهر مرهم ږدي؟ څوک به رانه د زړه حـال پوښـتي ؟ مـوږ خـو بـه اوس دا قصابان اوس په چړو حلال کـړي. د کور دومـره ارزان - ارزان شیان به څوک راته راوړي؟)) د دلاور بس راتلوونکی و. هغـه د ټولو مینې او محبت له یو دنیاوي انسان نـه د بـل جهـان پرېښـته

ګرځولی و. د سپین سرې لکشمي ابۍ د اسویلو په اوریدو جذباتو کې ور لاهو شو ویې ویل: ((ابۍ !دا خو څه دومره ګرانه نه ده. ما دا ټول شیان به د شمشان نه راوړل، تاسو هم دا ډیر ارزان - ارزان توکي له شمشان څخه راوړلی شئ)) بس راغلو دلاور ورته وخوت، مګر ډله کې موجود هر یو تن ګونګ پاتې و بالکل لکه بت، نه سلام نه کلام ، نه چا ژړلی شول او نه چا خندلی، نه مهر و نه غصه، روان بس په دوړو کې پټ شو ، ولاړه ډله هم هغسې ولاړه وه.

یادونه:

شمشان د هندوانو د مړي سوځولو هدیره ده. هلته د بامبڼ له خوا د وروستیو دعاو نه وروسته مړی د چانډال له خوا سیزل کیږي.

غټې غټې سترګې

زیبا چې نن د خپلې ملاستې کوټې هغه کړکۍ چې د کوڅې پلو خلاصیده د پاکولو لپاره پرانستله نو هک حیرانه شوه. د کوڅې په بله غاړه د ودان کور کړکۍ یې بیرته ولیده او دا هم چې یوه سپین سرې ورکې د کړکۍ د ورونو په پاکولو بوخته وه. تیرو دوه نیم کلونو کې لومړی ځل و چې دا کړکۍ یې بیرته کړې وه، که نه نو تل به بنده وه. دوی به همیش فکر کولو چې شاید دغه کور کې به هیڅوک هم نه اوسیږي که نه نو یو نیم ځل خو به یې هرومرو کړکۍ پرانېستله. زیبا خوشحاله شوه او ژر ژرله زینو ښکته راښکته شوه چې په خپلې لوردا زیری وکړي:

ـ ګرانې ! زیری مې درباندې، خبره یې مخامخ کورته څوک راغلي دي؟.

ـ څه وایې مورې؟ ته څنګه خبره شوې.

ـ د مخامخ کور کړکۍ خلاصه ده او نن یوه بوډۍ ورکې ځای پاکوي.

ـ ښه

له دې سره ګرانه هم په هغو خپو په زينو وختله چې پخپلو سترګو هر څه ووينې. يو وار خو يې خپه بې ځايه شوې او ښويدونکې وه خو خداى وساتله. د يو نوي کرايه دار لپاره په نوي کور کې ابادېدل سخت ګران دي. د زړو ګاونډيانو روابط لکه د کور د غړو ښه پاخه شوي او په پياوړو دوستيو او دښمنيو بدل شوي دي. د يو نوي تن په کې داخلېدل سخت ګران دي. تيرو دوه نيمو کالو کې د زيبا کورنۍ هم په چين کې د ختهک حيثيت درلود. د هيچا سره يې کوم تماس، دوستي يا رابطه نه وه پيدا شوې. دوى هيله من وو چې که هر څوک ،هر کله چې دغه کورته راغې د دوى سره به ډير ښه روابط ولري، ځکه نوې کورنۍ تل د يو او بل د نيږدې اړيکو ته اړوي. ګرانې د کړکۍ څخه مخامخ بېرته د کړکۍ دننه وکتل چې ورکې يوه نرۍ وچکۍ زړه ښځه جارو په لاس ښکته پورته کيدله. په داسې حال کې چې پړونی يې په سر په کار بوخته وه، تر ډيره وخته يې د ګر انې سره سترګې ونه جنګيدې. دغه ښځه چې نن وي که سبا، ګرانه به حتمي ورسره دعا و سلام کوي او کورته به يې راولي چې له نوي ګاونډۍ سره اړيکي ټينګې کړي. ګرانې خپله کړکۍ خلاصه ساتله او په همدغه هيله ښکته ورکوزه شوه.

موراو لور دوارړه ډیرې خوشحاله وې، داسې لکه چې هم د دوی څوک نیږدې خپلوان یې ګاونډ ته راغلي وي.د شپې به یې په کټ کې د پریوتو سره دواړو د نابلد نا لیدلي نویو ګاونډیانو په اړه تر ناوخته خبرې وکړې چې داسې به وي او داسې به نه وي، داسې به کوم او داسې به کوم.

په بله ورځ د پاڅیدو سره سم ګرانې چت ته ورمنډه کړه او د کړکۍ څخه پورې یې د خلاصې کړکۍ دننه وکتل لیکن څه کش کړپ نه و. تر دوو ورځو پورې بیا چوپه چوپتیا وه، البته د کړکۍ ورونه به خلاص وو. مور او لور دواړه په شش او پنج کې وې:

- چیرې به د کور میرمن د کور پاکولو له نه وي راغلې؟

-ایا بیا به کړکۍ بنده شي؟

په دریمه ورځ چې ګرانې د خپل لومړي پوړ د کړکۍ څخه پورې وکتل نو هلته یو څوک دکړکۍ په څنګ کې په میز زوړند سر ناست و. شاید د کوم کتاب یا مجلې په لوست بوخت و. ګرانه له حیا ژر د کړکۍ ترشا پټه شوه او په پټه پټو سترګو یې څو ځله د کړکۍ د چاود پورې وکتل، لیکن کتاب لوستونکي سر پورته نه کړو. ګرانه باوري شوه چې څه څوک نه

ځوک ګاونډیان خو راغلي دي او بلاخره یو او بل سره به حتمي راشه درشه کوو.

ګرانه په ورځ کې ځلور پېنځه واره د خپلې کړکۍ خواته ورتلله او د مخامخ کړکۍ څخه د ننه د چا د لیدو هڅه به یې کوله. کله به کړکۍ خلاصه وه او کله به بنده لیکن ترڅو د دوو نا اشنا کسانو سترګې یو شوې نه وي او یو او بل ته یې په موسکا کتلي نه وي. د خبرو اترو پیل نه کیږي. ګرانې که هر څومره کوښښ وکړو خو د نوي ګاونډیانو کور ته د تګ لاره هواره نه شوه.

د کوټې په بله غاړه د کړکۍ تر څنګ په پروت میز د کتابونو شمار زیات شو. د لوستونکي پوره څیره خو نه ښکاریدله البته دا خبره باوري وه چې هغه یو ځوان زلمی دی، ډیر ښایسته دی، غټې غټې سترګې لري، ډیره ښکلې نرۍ پوزه ، تک تور ویښتان، نري نري بریت او د توربخنې زنې څخه یې دا اندازه لګیده چې ږیره یې پوره نه وه راختلې. ګرانې دا ټوله اندازه د خپلې کړکۍ تر شا هم پخپله لګوله لیکن ستونزمنه دا وه چې د لوستونکي مخ به کړکۍ ته نه مخامخ کیدو ، څنګزن به ناست و ، شاید لوست کې د پوره پاملرنې په خاطر.

هغه ورځ د ګرانې د خاطرو له ټولو سپیځلې او تل ښیرازه ورځ وه کله چې زلمی له څوکۍ پاڅید ، کړکۍ ته مخامخ ودریدلو او

په شونډو يې د تنکۍ موسکا يوه ښايسته سيلۍ تيره شوې وه. ګرانې سمدستي د کړکۍ د شانه خپلې کوټې ته منډه وروهلې او بيا يې درسته شپه خوب هم نه و کړی.((ځومره ښايسته غښتلی، دنګ دراز زلمی دی. د ګوټې نيوکې ځای هم نه لري، لکه خدای پاک چې په فرصت کې جوړ کړی وي. راته ښکاري د کړکۍ تر شا يې ليدلې يم، ځکه موسکی شوی و، لکه راته وايي ته فکر کوې چې ما نه يې ليدلې، ته ډيره ناپوهه يې؟))
ګرانه په دغه راز خيالاتو کې ډوبه وه، درسته شپه کټ کې ډډې په ډډې اوښتله او سهار د لومړۍ سترګې سره بيا کړکۍ ته رسيدلې وه.

د نهو بجو شاوخوا زلمي خپلې چوکۍ ته ځان ورسولو. مور ورته يوه پياله چای هم راوړلې او په ميز يې ورته کيښودلې. ښايي زلمي ناشته ښکته کړې وه. يو دوه ګوټه چای يې وڅښلې او په مطالعه کې داسې غرق شولو چې ګردچاپيره دنيا ور څخه هيره شوله. د زلمي په ميزد پرتې راډيو اواز ډير ټيټ اوريدل کيدو او سندره ورکې روانه وه ((ماته په مړو سترګو کتل مه کوه مړ به مې کې زما جانانه !)) ورپسې بله سندره هم همدغه سې وه((کل جهان کې سترګې نشته لکه سترګې د صنم))
ګرانې فکر کولو ((پرون يې موسکا کوله نن راته پيغام راليږي. راسره دوستي... شايد مينه کول غواړي. خو زه هم دومره ناپوهه

نه یمه چې د یو نا اشنا سره به دومره ژر مینه وکړم. تر څو چې مې ښه پیژندلی نه وي ګورې که خبرې ورسره وکړم. زه څه دومره سپکه هم نه یم او نه دومره ارزانه یمه چې د مینې په لیونتوب کې هوښ او حواس مې ورک شوي وي. نه بلکل نه، که ته ځوان یې، زلمی یې لیکن زما هم د ژوند سودا ده ښه په سوچ او فکر به کوم... خو په مینه د چا زور چلیږي؟ بنده ړوند او کوڼ شي. مینه څه وخت خپله غلبه وکړي چې انسان خبریږي نو ساګ سیلۍ وړي وي. بې نومه اشنا که مینه دې راسره پیدا شوې ده نو راته مخامخ ولې نه راځې؟ مخامخ ولې نه کښینې.؟ یو ځل خو مې ووینه!)).

د الوول کشمکش او خیالاتو په زانګو ښکته پورته کېدونکې ګرانه ورځ په ورځ د نوي ګاونډي په مینه کې راګیریدله. هره ورځ به یې سحر له وخته سره نوي نوي کالي اغوستل او خپل منزل ته به ور رسیده. لومړۍ څو ورځې خو به یې د کړکۍ تر شا له چاود نه زلمي ته کتل او بیا وروسته ورو ورو هغې هم خپل کټ د خپلې کړکۍ څنګ ته رانیږدې کړلو. کله په یو انداز او کله به په بل انداز کښیناستله، په مکیز به روانه شوه او که زلمي به کتل هم نه لیکن دې به قصدا خپل ځان ورته ورښکاره کولو.

زموږ ذهن ډیر ناپوه او خود غرضه دی. کله کله موږ په پردي څیز دومره مین شو چې هغه راته خپل ښکاري او د حقدار حق راته بې ځایه ښکاره شي. هغه ورځ خو انتها وشوه. مایګری و ګرانې ډیرې ښایسته او نوې جامې چې پلار یې له المان څخه رالیږلې وې، اغوستې او د کړکۍ مخې ته په دې امید ولاړه وه چې اشنا به یې ستاینه وکړي لیکن دا څه ؟ هغه هډو دې ته هم نه کتل. هم هغلته په ناسته ناسته له ستومانۍ یې د څوکۍ د شا سره ملا ولګوله، لاسونه یې پورته کړل، ستوماني یې وویستله او بیا یې سندره شروع کړه((ستا د در په خاورو خوښ وم ، درباني مې وه قبوله)) سندره یې ختمه کړه او بیا یې په مردار کتابونو سر ښکته کړو. ګرانې ته یې یو ځل هم ونه کتل. هغې ته ډیر قهر ورغی که لږه پیژند ګلوي یې وی نو سر به یې ور مات کړی و لیکن په دې نیمایي اشنا یي کې دومره جرات ښه نه ښکاریدو. د شپې ډوډۍ یې هم ونه خوړله په ډیر خفګان او مات زړه کټ کې پریوته.

په زړه باندې د صبر د تیږې کېښودلو سره بېره بیا هم ګرانې کړکۍ ته تګ هیر نه کړو ، خو زلمی په دغه سحر رانغلو. په بله ورځ ګرانې د تبې بانه وکړه او ټوله ورځ هم هغلته په کټ کړکۍ ته مخامخ سترګې پرانستې ملاسته پرته وه لیکن د زلمي څه درک نه و. په دریېمه ورځ د یوولس بجو شاوخوا هغه د کړکۍ

لـه مخې تير شـو. د کـوم فلمـي سـتوري نـه کم نـه و. تـک سـپين رنګ، توربخن کميس پرتـوګ، چشمي پـه سترګو داسې لکـه شـهزاده معلوميـدلو. ګرانـه د قهـر، مينـې او پخپـل انتخـاب د غرور د ګډ وډو جذباتو تر منځه د زړه د نـازک خوليـو چوونکي حد ته رسيدلې وه. په دې کې زلمی راغی او د کړکۍ پـه خوا کې ودريد او پـه ډيره مستـی يې سندره زمزمه کړه ((نن د جانان ديدن تـه ځمـه تـورې نـرۍ وريځـې، خدايـه تـه لنـډ کـړې دا د ورځـې تنابونه)) د سندرې په اوريدو ګرانه وريته پيته شوه. ((مينه ما سره کوي او ځي د بل چا ليدو ته. سندرې ماتـه اوروې او يـاري د غيرو سره. زه دلته ستا پـه غم مړه شوم او تـه ځې د اغيـارو ديـدن ته؟)) د ګرانې د تنکي زړه د زغم ټول ورخونه مات شـول. هم پـه هغو خپو ژر ژر له زينې ښکته شوه او مورته يې له څه ويلو د نوي ګاونـډيانو کورتـه لکـه د توپـان ورننوتلـه. احتـرام او تکلفـات، سلام او کلام هر څه د هغې نه هير شوي وو. لکه تنور تکـې سـرې سترګې نيولې ګرانه د زلمي مور ته په وينا وه:

- بې شرفو، بې شرمو، بې حيا، تاسو له شرم هم نه درځي، پردو لونو ته سندرې وايئ، اشارتونه کوئ....؟

- ولې بچيه ! څه وشول؟ ولې دومره پـه قهـر يې. کښـينه.. دلته کښـينه.... لـږې اوبـه وڅښـه لـورې.. د زلمـي سـپين

سرې مور چې لوخي يې وينځل راجيګه شوه، ګرانه يې له لاسه ونيوله او په کټ د کښېنولو خواست يې ورته وکړلو ليکن ګرانه د قهره تکه سره لمبه وه.

- نه کښينم ستاسو په دې مردار کټ او مرداره چوکۍ. مور، تاسو ته څه دومره سپک او معمولي خلک ښکاره شو، څه بازاري خلک يو، څه لوچک يو. دا کارونه به تاسو کوئ دا به ستاسو خصلتونه وي. مور ډير پتمن او غيرتمنده کورنۍ يو. دلته کښينه! ببخ دې ووځي ستا د دې کټ او د کښيناستلو...

- لورې! ما خو پوهه که؟ زمور ګناه څه ده؟ څه خطايي رانه شوې ده، ما خو چيرې ته ليدلې هم نه يې.

کورکې د شور او ځوګ په اوريدو له چت نه زلمی هم خپلو زينو خواته راغی او له همهغه ځايه يې له موره پوښتنه وکړه:

- ولې مورې! څه چل دی؟ څه شور دی؟

- هم دنه پوښتنه وکړه. نا معقوله بې شرفه! بې پته! هر ورځ راځي، راته په کړکۍ کې نيغ کښيني. درسته ورځ په باتو سترګو راته ګوري، اشارتونه کوي او خدای وهلی راته سندرې هم وايي.

د دې هر څه په اوریدو زلمی ورو- ورو له زینې رانښکته شوی و. په سوچ غرق و ، له وروستی پاوړی یې لا خپه ښکته کړې نه وه چې مور یې په چغو چغو په ژړا او سلګو شوه.

- بچوړیـه ! ده درتـه اشـارتونه کـول؟ دی درتـه سـندرې وایـي؟ یـا الله ! یـا زمـا بختـه ! تـا د دې ورځـې لپـاره ژوندۍ ساتلم؟ بچیه دا عاجزهیچاته اشارتونه نه کوي، هیچاتـه سـندرې نشـی ویلی. دا حق خدای ده تـه نـه دی ورکړی.

- ګنې زه دروغ وایم؟ ګرانې له قهره وویل.

- نه لورې ! ته دروغ نه وایې، زما د زړه سره ! تـه ریښـتیا وایې لیکن زما بچوړی زما دا بدبخته زوی ړونـد دی. دا به څه اشارتونه وکړي؟

ګرانه لکه د شین اسمان څخه ګـړز پـه مځکـه را ولویـده. د هغـې خپې درنې شوې وې د پورته کولو قـوت یـې نـه درلـود. لکه د یـو بت د زلمي په سـترګوکې یې سترګې خښـې وې او د اوښـکو یـو رود ترې روان و.

بوډا

امسا يې راپورته کړه او انګړ ته له راوتلو سره يې په زوره چيغه کړه ((چراغ او بلبلې راځئ چې ځو)) دواړه ماشومان را ووتل ، د يوه په لاس کې د کريکټ کوچنی بيټ و او بل سره يو ارزان بيه توپ. دواړه ماشومان د نيکه نه يو څو قدمه وړاندې روان شول.

د تقاعد نه وروسته د هغه په نورو کارونو کې يو داو چې د مازيګر لمر به زيړی شو او مارغان به خپلو خپلو ځالوته په سيلونو بيرته ستانه شول نو خپل لمسيان به يې پارک ته بيول. په دې وخت کې به کله په کبله کيښناست او کله به د خپل عمر نورو سپين ږيرو سره په خبرو و او له ورايه به يې د خپل سود ننداره کوله. وايي چې د اصل نه سود خوږ وي. هغه هم د خپل لمسي او لمسۍ سره ډېره زياته مينه درلوده. يوه ورځ چې د ميتهيو د زوی سره دوی دواړو پټ پټوني کول او د دوه دقيقو لپاره د غوړاسکي د کيړپه شا پټ شوي وو او بوډا نه وو ليدلي نو د سترګو په اوښکو يې ټول ګريوان لوند کړې و او چې په نظر يې راغلل نو هم هلته په ځای کيښناست او تر ډېره وخته يې د زړه حرکت معمول ته نه راګرځيده. د ماشومانو هم ورسره زښته

زياته مينه وه بې له هغه يې چيرته ډوډۍ هم نه خوړله. که کال دوه کاله پس تګ راتګ به هم را پيښ شو نو دوی به ورسره غوټه وو.

د ابتدايي کلونو زده کړې او تعليم هم زيات مشکل نه وي، دغه الف ـ ب ـ پ يا ای ـ بي ـ سي ، شمار. يوڅه جمع او منفي. دې ماشومانو دا هر څه د خپل نيکه نه زده کړي وو او په دې کې له يوې خوا هغه ته د خپل مصروفيت يوډير ګټور کار په لاس ورغلی و او له بلې خوا يې د انړور او زوی پر وړاندې دده درناوی فقط د يو سپين ږيري زوړ پلار مصنوعي درناوی نه و بلکې هغه استاد هم و. چې د دوی لپاره يې هره مياشت د کورس لپاره ډېرې پيسې بسپنه کولې. هسې خو زاړه مور او پلار بې معاشه داسې مريان وي چې سړی ترې هر کار اخيستی شي. نه د غلا نه د چل ټګۍ او هغوی خو په لاره کې پروت لرګی هم بې ځايه نه پريږدي. د دې د پاره نه چې لاره کوڅه ورسرهرد خزلو ډکه بده ښکاري بلکه د دې د پاره چې د دغه دوه ډکو سره د سون يو دوه پيسی هم د کور د پاره ساتلې وي. په دې کارد دوی دا باور هم پخېږي چې د يو يو څاڅکي سره منګی ډکيدلی شي .کله چې د کور خادم نوکر له پخلنځي نه ځي ، پښه د باندې نه ږدي،او په شيدو پيروی ورته ډير بد ښکاري.په زيړو غوړو د خيټې مړولو سره سره بادار ته هره ورځ د ګيډې د درد بهانې

کوي چې ډوډۍ ته يې زړه هم نه کيږي. په دې وخت کې د کور سپين ږيري او سپين سري که په مياشت کې يوه ورځ هم د انړور له لاسه په مينه د پياز سره په سوکړک د کچې ګوتې غوړينه ليکه هم اووينې نو درست کال يې د زړه نه اووځي هر خپل پردي ته د انړور د سخاوت او ورسره د مينې کيسې کوي.

بوډا به د بازار سود سودا هم کوله او که چېرې به په چم ګاونډ کې څه مړګ ژوبله وشوه دی به ورته هميش رسيدو. دا هغه وخت وي چې هرڅوک په ډير احترام او ادب د زړو نه د هغوي د حال احوال پوښتنه کوي او دوي خوشاله شي چې لا هم په خپلولۍ کې يې احترام موجود دی.

بوډا به هرغم ته د ځان رسولو هڅه کوله. په دغه ښه سړيتوب کې د هغه په زړه کې يو لوی ارمان پټ و. چې د غم ځپلو ترمنځ به کيښناست نو په څه نا څه خبره به يې (هرې دوار) کې د مړي هورته د سپارلو په ثواب وعظه وکړو. دی به په دې فکر کې و چې کيدای شي څوک تيار شي او(هرې دوار) ته خپل مړی د ليګلو تصميم ونيسي مګرد بوډا ټيول دوستان، اشنايان او خپلوان هم د ده په شان په اقتصادی بيړی سواره و، د لږبار د زياتيدو بهانه يې غوښتله، او دغسې په هرې دوار کې د ګنګا په سپيڅلو اوبو کې د غسل او بيا د سيندلا په غاړه د مراقصې ارمان به يې په ځای پاتې شو. چې کورته به بيرته

ستون شو نود الماری څخه به یې خپلې تکې سپینې جامې را وویستلې، ښکته پورته به یې کړلې او بیرته به یې په هغه تاخ کې کیښودلې. اوس خویې د جامو رنګ هم خړ شوی او ګونځې شوې وې خوبیا هم نوې وې. واده ښادي یوازې د زلمو او پیغلو د پاره وي د مشرانو د پاره نه، سوبارام چې د خپل نوسي د واده زیری په بوډا وکړونو هغه ډیر خوشاله شو.

د بوډا کاکا زوی او انږور ډېر ښه وو. زوي یې په یو سرکاري دفتر کې کاتب و خو پخپله تنګ دستۍ کې هم خوشاله و، او د خپل پلار ډېر احترام یې کاوه. چې زوی ښه وي انږور نشي خرابیدی، د ده انږور هم د خپل پلار نه زیات د ده احترام کاوه. ده به له خولې خبره نه وه ویستې چې هغې غریبې به د لاس کار پریښودو او د ده امر به یې تر سره کاوه.

البته بوډا کاکا پخپل ژوند کې ایکي یو ارمان لرلو. هغه دا نه چې یوه مینه ولري، د مالدارۍ څښتن شي، موټرې لارۍ ولري، ځکه خبرو دا یې له وسه وتې خبرې دي ، خو د هغه ارامان دا و چې یو ځلې د (هري دوار) مقدس ښار ته ولاړ شي او هلته د ګنګا پر مقدس سیندلا کې د اوو غوپو وهلو وروسته د سیند په غاړه کښیني او یو دوه ساعته عبادت وکړي. لکه د نورو هندوانو دا یې لوي ارمان و او د دې ارمان تر سره کولو لپاره هغه د خپل لومړي معاش نه تیاری شروع

کړي و ، لږې لږې پیسې به یې بیلولې او چې څه ناڅه پیسې به غونډې شوې نو تک سپین کمیس پرتوګ او یو څادر یې راوړل. اوس نو نیم کار تر سره شوی و او له هغې وروسته به یې هم پیسې ساتلې مګر سرخوړلې به جمع شوې نه وې چې د مصرف سوری به له یوې خوا رابښکاره شوی و. په ټول ژوند کې هغه غبړ له د دغو کالیو اخیستلو څخه پرته بل کوم پرمختګ ونه کړای شو.

یو ایماندار کاتب څخه په دې نړۍ د یو ازیني اولاد د تحصیل او د ناروغه مېرمنې د تداوي او روزنې او بیا د اولاد د واده نه پرته د کوم بل غټ کار ترسره کول یا د ترسره کولو غوښتنه سمه نه ده. د خپل ټبر له اوږدې ناروغۍ وروسته یې ډېره هڅه وکړه چې د هغې ایره هرېدوار ته ورسوي او هلته یې په پخپل لاس د ګنګا په مقدس سیندلا کې د بشپړو مراسمو وروسته لاهو کړي. د مېرمنې په مرګ یې ورځې تیرې شوې او څو میاشتې وروسته یې په ډېر نیولي زړه هغه ایره د خپل ښار تر څنګ بهیدونکي رود ته وسپارله. له دې وروسته هغه قانع شو چې هیڅکله هم پخپل مصرف (هرې دوار) ته نه شي تللی .هر کله چې به یې په چم ګاونډ یا خپلوانو کې څوک مړه شول نو هغه به حتمي غږ کاوه که چیرې ایره د ګنګا په سیندلا کې لاهو شي نو ډېر ثواب لري خو هیچا هم دومره مېړانه ونه کړه

چې دی یې له ځانه سره هرېدوار ته بیولی وای. دوه درې نفره به ولاړل او په ورځ دوو کې به بیرته راغلل. دی عاجز به هم دغسې ارمانجن پاتې شو او کورته په ورننوتلو سره به یې ورو غوندې الماری پرانیستله چې په (هرې دوار) کې د ګنګا پر غاړه د عبادت د پاره د نویو کالیو جوړه ووینې. یو یو شی به یې ښکته پورته کړل او په مات زړه به یې بیرته کېښودل.

یوه ورځ په باغچه کې ناست و او د تصوراتو په دنیا کې ورک و. د ځوانۍ واړه خوږې خاطرې یې د سترګو په وړاندې د یو فلم په څېر روانې وې چې ناڅاپه یې چا په اوږه لاس کېښود.

- ولې اشنا ! په کومو سوچونو کې ډوب یې؟

- نه نه.. هیڅ... بس فکر مې کاوه چې عمر څومره ژر تېر شو.

- یاره ! پرېږده دا سوچونه ، د نن فکر کوه د نن، دا وینې مخامخ هم د دوی فکر کوه. دا زموږ ګټه ده ، خدای دې دوی ښاد و اباد ساتي زموږ خوشالي هم دوی سره ده ، چېرته دې نور دوستان؟ نه دي راغلي څه ؟

- بس دغه دي راتلونکي به وي، نو وایه نن...

- هو نن خوشاله یم.ددې میاشتې په شلمه مې د زوی واده دی ، ګوره چې اوس به څه بهانه نه کوې، له اوسه تیاري وکړه او چمتو شه، ټولو دوستانو ته بلنه ورکوو ، ګوره

چې بیا زموږ په ژوند کې داسې ورځ راځي او کنه، ټول دوستان به یو ځای کیږو.

د بوډا زړه وتښتېد ، ډېره موده وروسته داسې ورځ راغلې وه چې دی واده ته بلل شوی و ، سمدستي یې بلنه ومنله او پخپله واده د تګ لوز یې ورسره وکړو.

په اصل کې زاړه، سپین ږیري او سپین سرې غم ، جنازو او میصبتونو ته غوښتل کېږي، خو کله چې د چا واده ، سونتي یا بلې ښادۍ مرکه راشي د کور ځوانان دا خپل ځانګړی امتیاز ګڼي، د هغوی په فکر که د کور عمرخوړلي مشران په دې مراسمو کې څه وخوري نو ګېډه به یې خرابه شي او د کورنۍ د پاره به بل مصیبت جوړشي. ګډا نڅا خو پرېږده که د واده تر کوره لاړ هم شي نو لس ورځې به یې پښې دردونه کوي. دا یو عام فکر دی واده کوژدن په زلمو باندې ښایسته ښکاري.

بوډا پوره دولس ورځې انتظار وکړو اود واده نه یوه ورځ مخکې یې خپل ګډون خبر ورکړ مګر زوی یې د سوبارام په کور کې هیڅوک نه پیژندلو او دی د واده د پاره پخپله تیار شو اود بوډا ارمان سګ سیلۍ شو.

د داسې کوچنیو اولویو پېښواو خوږو ترخونه وروسته چې څه وخت تېرشونو ورو-ورو دهغه اشنایانو، دوستانو او ملګرو چې هغه به ورسره په باغچه کې هره خوږه ترخه خبره کوله هم له دې نرۍ سترګې پټې کړې. نن چې هغه د یو لوی ماتم په لړ کې د راغونډو خپلوانو په منځ کې ناست و او په وچو سترګو یې اسویلي کول، نن هیڅوک هم داسې نه وو چې هغه ورته تر غاړې وتي وای او په چیغو چیغو یې ورسره ژړلي وای. نن د هغه یوازینی نیازنین زوی د موټر دټکر په یوه پېښه کې مړ شوی و او د وروستي غسل لپاره یې مړی کوټې ته دننه شوی و. بوډا په وچو سترګو اخوا دیخوا کتل.او په دې فکر کې و چې ښایي له کوم ګوټ نه به یې زوی په موسکا را ووځي خوډېر ژرېې سوړ اسویلي سره په زمکه سترګې خښې کړې. په دې وخت کې یې انګور خواله راغله او په یو مړ ورو غږ یې د هغه په غوږ کې وویل:

- دا دا .... هغوی نوي کالي غواړي..... د .....

بوډا سر پورته کړ د سوچونو په بهیر ورلاهو شو او بیا یې وویل:

- بچیه هم هغه کالي ورکړه.... نوي دي......

او یو سوړ اسویلی یې وکړ.

سوالګر

د نړۍ شاوخوا په هر هېواد کې سوالګر شتون لري، لیکن اسیایي هېوادونه ددې لعنت څخه ډېر زیات متاثره شوي دي، د ناراسته ، لتهانو او حرام خورو د پاره د ګټې ډکولو دا تر ټولو اسانه لار ده. لاړشه په یو چوک کې ودرېږه، خوله کږه وږه ونیسه ، سترګې پټې کړه او لاس و غځوه ، بس څوک نه څوک د عقل د ښمن چې تردې دمه به یې خپل مور او پلار ته اوبه نه وي ورکړې خو سمدستي به له جېبه یوه سیکه راوباسي او د خپل ژوند د واړه ګناهونو د کفارې د بیې په توګه به یې د خیراتي په لاس کېږدي.

مازدیګرته چې درویزه د شرابو یو بوتل او د چرګ یو پنډۍ سره د کور په درشل ننوځي او د خپل ټبر او ماشومانو د چرګ په پنډۍ او د شرابو پر بوتل سترګې ولګېږي نو د هغوی واړه شکایتونه د خره له سره ښکر شي. د چرګ په پخېدو ماشومان پیسانې راکاږي چې کله ناکله د وخت د کمبود له کبله اوم پاتې شوي او غرب ماشوم په مخ لکه څپېړې راپریوځي او درویزه د شرابو له تاثیر لاندې خپلې ښځې ته د خپل ننني ورځې د هغه

مکر، فریب، چل او تګی لاپې وهي، په کوم چې هغه نن یو ساده کلیوال غولولی دی او دغه د کرایې پیسې یې هم ترې بو د کړې وې.

ډیلي کې هم د ګدا ایګرو زور دی. سړی په لاره روان وي چې ناڅاپه یو څوک له یو ګوټ نه حاضرشي او خوله ګړه کړي، که له لوړې کوم دوکان څخه دې څه شی واخیست او خولې ته به دې نېږدې کړی نه وي چې ښکته د پښو په خوا کې به دې سپی خپه پښ کېږدي او سوالګر به دې د لاسه د خوراکي شیانو د سترګو په زور د اخیستلو په کار مصروف وي، یو چوک هم داسې نشته چې واړه ماشومان، ښځې او نارینه سړی په ارامه پرېږدي. دوی د سړک پر غاړه د یوې ونې لاندې یوه تیله (بیګ) ایښې وې چې سحر مهال وړوکی له کوره د وتلو په وخت د یو دفتر د هغه کاتب په څېر د غرمې ښه غوړې زیړې ډوډۍ سره له یو دوه اینګولی ایښی وي، څوک چې درسته ورځ د خپل مامور د سپکو سپورو لټو اوربدو وروسته ستړی مازدیګر خپل کور ته بېرته ورګرځي او بیا بیا زړه کې وایي چې که وس یې رسېدلی نو دا نوکري به یې همدا نن پرېښودلې وای، البته د ګدا ایګرو په تیله کی یو څیز اضافي هم موندل کېږي او هغه د دوی د اغوستلو کالي وي چې دوی یې د خپلو وظیفو له شروع کولو نه مخکې بدل کړی وي، ځکه په دغو کالیو کې ورته هیڅوک

خيرات نه ورکوي چې څومره زيات يې په کالو تور موبلايل لګولي وي او څومره زيات يې خيرې کړي وي، هماغومره زياتې پيسې لاسته ورځي، له دې نه پرته د پرسېدلې ګېډې سره د باردارو ښځو روغتون ته د رسولو لپاره د مړي د کفن يا هديرې ته د رسولو لپاره بل دين او مذهب د ذکر په نوم، د کوم بابا د زيارت په نوم يا دغه راز په کومه بله پلمه سم دم خلکو څخه د پيسو بودولو بې شماره طريقې دوی ته معلومې وي. دوی دومره ښه نفسياتي پوهه لري چې د ګاک په ليدو پوه شي بايد کومه طريقه او چل په کار راولي. دوی داسې مافياګانې لري چې د لارو کوڅو څخه پردي اولادونه وتښتوي. لاس پښې يې مات کړي يا يې سترګې ړندې کړي. ځينې يې لرې په بل ښار کې خرڅ کړي او هلته ورځخه د ګدايګرو کار اخيستل کېږي. نن سحر کوم يو ډېر ضعيف او ناتوانه سړی چې له ځانه د ماشوم هلو ځلو قوت هم نه لري د پوزې په موادو يې مخ لړلی پر ځمکه پروت دی. يوې ښځې چې شايد په کوم مبارک کار روانه وه، د دغه سوالګر د سترګو د تاثير لاندې لس قدمه ببرته راغله، دده په لاسه کې يې د لسو روپو لوټ کېښود، ګېرچاپېره يې وکتل چې چا وليده او بيا په لوړ سر تېروتله، سوالګر ژر لوټ د خپلو کوناټيو لاندې کړ، مخا مخ يې يو خوار او ډنګر مزدورکار چې د سړک د يو برقي ستنې لاندې د لکړو لپاره په خولو کې

ډوب او له ځایه نه شو خوځیدی، په پسخېدلو سترګو د لسو روپو لوټ ته کتل چې پرې د دوه وختو د ډوډۍ اوړه پرې اخیستل کېدای شي. مزدورکار پوره زور سره ستن نېغه ودرولې وه، په دې کې شل ګوډ او معذور کسان په مخصوصه رکشا کې یو نفر راغی، شلېدلې جامې په لاسونو او په مخ یې تور رنګ مږلی، تکې سرې سترګې، له قوارې خورب، د ګدایګرو تر ځنګ یې ریکشا ودروله، ښکته راکوز شو او نېغ په درویزه پسې ورغی، د سوالګرنه یې د نن ورځې راټولې شوې پیسې واخیستي، چې بېرته ګرځېدونکی و نو سوالګر ورته وویل:

- هېر دې شول چې نن لومړۍ نېټه ده، زما د معاش ورځ ده، نانا بډوته لاس کړو.

- هو دا واخله ټولو ته مې ورکړې، بس ستا پاتې وې، دا دی ما چېرته ورځ ناوخته کړې ده؟ بس دغه فکر کې رانه هېر شول چې نن پیسې ولې کمې دي؟

له دې سره د سوالګرو بادار پخپله رکشه کې کېښناست او په بل ګدا پسې روان شو.

مــور

د شپېلک له غږ سره اور ګاړي ورو- ورو لـه سټېشـن څخه روان شو. نوي ختلي مسافر لا ځای پر ځای شوي نه وو. دناستې د پاره چا يوې څوکۍ ته چا بلې تـه.کابو ټولې څوکۍ ډکې وې. دنويـو سورليو لپاره بېخي ځای نه و مګر بيا هم هر مسافر په يوه نه يوه څـوکۍ دځـان نښـلولو پـه هڅـه کـې و او زړې سـورلۍ وې چـې څوک يـې دځانـه سره نـه کېښـنول. څو تنه پـه څوکيـو لکـه اوده پراته وو او چې هر چابه د کېښناستلو لپاره دهغوی د پښو دټېل وهلو کوښښ نو دوی به پښې لا پسې اوږدې کړې.

د ګـډوډ پـروت سـامان لـه پاسـه هـم ځينـې سـورلۍ سـورې وې.ځينو مسافرو خو لکه موږک لکۍ پسې چج تړلـی و. کـاړي کې دګوتې دا ښودلو ځای نـه و او هغـوی نـه يـوازې خپـل بلکـې دګاونډيانو مال اسباب يې هم راوړی و. يوه زړه ښځه چې څادر پر سر و اود ګونځې ګونځې څېرې دپاسه يې دنا اميدۍ نښې له ورايه ښکارېدې. نـاهيلې ولاړه وه. هر ځل بـه چې سورليو اخوا ديخوا دتګ لپاره حرکت وکړو نو هغه بـه بې تـولې شوه او ژر بـه يـې دناست نفر پـر سر لاس کېښـود چې ونـه لوېږي. دهغـې پـه سترګو کې د سمندر په څېر ژوروالـی برېښـېده. ددې کوټې دهـم

هغه اوږدې څوکۍ په بل سر کې د کړکۍ خوا کې د تور رنګ په ځادر کې تړلې يو پنډوکی پروت و. يوې سورلۍ د خپلې نوې واده شوې مېرمنې د کېښنولو په خاطر د پنډوکي په څنګ کې ناست زلمي د خپلې غوټې غبرګ کې د نيولو او ځای ناوې ته د ورکولو لپاره وويل مګر ناست نفر ځواب ورکړو چې دا غوټه نه بلکې يوه سپين سرې ده چې د ختلو راهيسې هم هغسې ځوړنده پرته ده.په دې کې ناست زلمي ولاړې ببر سرې ته هم وکتل چې په درنګ ساعت کې لوېدونکې وه.هغه ودرېدو او په ډېر احترام يې خپله څوکۍ ولاړې ببر سرې ته ورکړه. زړه ښځه د بې شماره دعاوو سره پر څوکۍ کېناستله او ډېر وخت راهيسې بنديوان ټوخی يې راپيل شو. پرته غوټه لږ وخوځېده مګر په ځادر کې پټ ځوړند سريې پورته نکړو. کاړی روان و. نويو او زړو سورليو بيا د سياست، مذهب، دحکومت دناکامۍ، چل ټګۍ،د جرمونو د زياتېدونکو پېښو اوستونزو په اړه دبحث نه وروسته ديو بل دکورنيو په هکله هم خبرې پيل کړې وې. د بحث مباحثو په دوران کې به کله د ځينې ماشوم د ژړا غږ شو، کله به په بله کوټه کې دځوانانو شورماشور ختلو چې قيتې به يې کولې او يو څو ځله خو داسې شور هم پورته شو لکه جنګ چې وي. د سپين سرې ټوخی به بيا بيا راپورته کېدو ،هغې دځادر د پېځکې د غوټې نه دلرګي يوه ټوټه چې غالبا د سونډو

وه په خوله کې کېښوده مګر ټوخې يې بند نه شو. پنډوکۍ ترور ددې هرڅه نه بې خبره پرته وه. لږ لږ وخت وروسته به يې دڅادر دننه د سلګيو او اسوېلو اواز هم اورېدل کېده.د سپن سرې ټوخې چې لږ دمه شو نو هغې په څنګ کې دناستې پنډوکۍ ترور سلګۍ واورېدې نو ځان يې ټينګ نه کړی شو. په دې کې د ماښام تياره خوره شوې وه ، ګاړې کې بلبونه بل شوي وو. زياتره سورليو ډوډۍ خوړلې وه او ځينو وروستۍ مړۍ په لاس کې وې. سپن سرې د څنګ پنډوکې له مټه وخوځوله:

- ته ډوډۍ نه خورې ، ګوره ټولو وخوړه، که نه يې لرې نو له مانه يې واخله ، ما سره ډېره ده.

خو پنډوکۍ ترور کوم حرکت ونه کړو ،سپن سرې نوره هم په زوره خوځوله ((تاته وايم پاسه ډوډۍ دې وخوره.)) د پنډوکې ترور زړا بنده شوه ، له مخ يې څادر لرې کړو او تکې سرې سترګې يې سپين سرې ته وروا ړولې. سپين سرې ورته بيا وويل ((ډوډۍ وخوره خورې ټولو وخوړه، بيابه.... دادی بېره راتلونکی دی ، هرڅه خورې را ويې غواړه چې ويې خورې که نه بيا به تر سهاره ورېې پاتې شې.)) سپين سرې چې د وخت ډېرې تودې سرې ليدلې وې په هر څه پوهه شوه چې دا بوډۍ داسې کوم غم لري چې يوه دقيقه يې هم هېرولو ته تياره نه ده.سپين سرې خبره بدله کړه او وې ويل:

- ته د کومې خوا نه راروانه یې خورې.
- له جمونه.
- اوس خو به هلته موسم بدل شوی وي ، هوا به یخه شوې وي.
- هو.
- زه په انباله کې اوسم ،دانبالې موسم هم اوس ښه شوی دی.
- نو ته چېرې روانه یې ؟

پنډوکۍ ترور ځواب ورکړو ((د جایزې د اخیستلو لپاره جیپورته روانه یم.هغې د خبرې د ژر خلاصولو کوښښ وکړو مګر سپین سرې پرې نښود له ((جایزه، دځه شي جایزه،تا ګټلې ده؟؟؟)) پنډوکۍ ترور یو ځل بیا په ژړا شوه.سپین سرې پښېمانه شوه.له دې نه وروسته پوره چوپتیا خوره شوه او یوازې د ګاړې د تګ اواز اورېدل کېدو. شپه نیمایي ته رسېدلې وه. دواړه بوډۍ غلې ناسې وې. د کرنال په سټېشن کې ګاړی تم شو.لومړۍ سپین سرې له اوبه پلورونکي یو بوتل اوبه واخیستې او د ځنګ ناستې سپین سرې ته یې ست وکړو. هغې چې د انکار سر وخوځولو نو دې ورته بوتل په لاس کې کېښود او ورته یې وویل ((وځکه ، وځکه ،ستونی دې وچ کلک

شو.پنډوکی ترور اوبه اوښنبلي او ورپسې سپین سرې هم اوبه وښنبلي او په دې کې ریل ګاړي بیل شپیلی ووهلو او روان شو.ګونګه شپه کې د ریل ګاړي داواز او دځینو خلکو د خرهاري په منځ کې کله کله یو نیم ټوخی او د ماشوم ژړا اوریدل کېده.نوره غلې غلتیا وه،ګاړي رفتار نیولی و او د ډنګا ډیچا، ډنګا ډیچا مسلسل غږ ختلو چې په دې کې یو ناڅاپه له بلې سپین سرې پوښتنه وکړه.چې ته چېرته ځې؟ ، له دې سره سپین سرې چې تر اوسه له اصل نه لرې وه ناڅاپه ساکت شوه ((یو نازولی زوی مې و،د اته ویشتو کالو و،پلار یې هم په پوځ کې جنرال و.)) سپین سرې د پوځ د نوم په اوریدو سره لږ ټکنی شوه.د پنډوکی ترور څخه لږ لرې شوه، ژر ژر یې سترګې وچې کړې او خپل داستان ته یې داسې ادامه ورکړه: ((تېر جنګ کې شهید شو.)) هغې بلې ورته وویل چې مبړه دې؟.پنډوکې ترور ورته وویل چې هو غوښتل مې چې زوی مې غوښتل چې انجنري وکړي او خپل دفتر پرانیزي او هره ورځ یې په ډک زړه ولیدی شم خو هغه دپوځ شوق لرلو او لاړ په پوځ کې شامل شو.شپږ میاشتې دمخه چې د مجاهدو له خوا پوځي ګاړي والوځولی شول نو په یوه ګاړي کې هغه هم سپورو .له دې سره هغې په چیغو چیغو وژړل ، دژړا دبندولو هر څومره هڅې چې یې وکړې ناکامه شوې او په سلګیو سلګیو کې یې وویل چې

سبا ته ایالتي حکومت هغه دمېړانې جایزه ورکوي.بلې سپین سرې چې په ژړا کې د پنډوکۍ ترور ته هم وړاندې وه د اوبو بوتل دهغې شونډو ته نږدې کړ او په زوره یې ورباندې څو ګوټه اوبه وڅښلې. بیا یې ورته دلاسه ورکړه :((خورې مه ژاړه ،زموږ د بدبختو هم دغه نصیب دی ، زما میراتې د زوی هم همدا حال دی، مجاهدو د دین او مذهب په نامه له ځان سره بوتلو ،یوه ورځ یې راته مړی راوړو او راته یې وویل چې د پوځ سره په نښته کې شهید شو.له دې سره هغې یو اوږد اسوېلی وکړو او وې ویل : ((که زموږ د کور حالت ښه وای نو هغه به هېڅکله هم له مجاهدو سره نه وای تللی،وزګارتیا او کوره لوږې هغه مجبوره کړو چې یو کار وکړي او د مجاهدو لپاره هم دا ښه موقع وه، هغوی زمالالی له مانه واخیست))له دې سره په ژړا شوه.پخه شپه وه ،له دوی پرته نورې ټولې سپرلی ویدې شوې وې، څوک په ناسته او څوک په یو بل پرتې وې.په دې کې پنډوکۍ ترور یو ځل بیا وویل: ((خورې ماته هم ګوره که نه؟ یوه دقیقه مې هم دهغه خبره له مخې نه لرې کېږي، هروخت مې سترګو ته مخامخ ولاړ وي.څنګه به زما نازولي بچوړي په وړه وړه خبره له ما سره جنګ کاوه ،زه به چې مروره شوم نوبیا به یې پخلا کولم.اوس به مې څوک پخلا کړي ؟ څوک به زما په درد غمجن شي؟ څوک دي چې په نیمه شپه زما اوښکې وچې کړي.

په دې کې ورته سپن سرې داوبو ګوټ ورکړو او وې ويل:
((اوس خو دا خوارې شپې د کال نه هم اوږدې شوې دي.په کور
کې چې د ناشې انګور سترګو ته ګورم نونه پو هېږم چې کومې
خواته وتښتم.دوه مياشتې يې د واده شوې وې. بيا يې په مړاوو
سترګو د پنډوکۍ ترور نه وپوښتل: ((سبا حکومت ستا شهيد
زوی ته جايزه ورکوي؟)) خو هغې ورته سم دستي ځواب
ورکړو((زما د زوی د سر قيمت راکوي.زه په جايزه څه کوم ، زه
ترې کوم لرې ځای ته روانه يم ، چې زما زوی په کې نه وي، زه په
هغه جهان کې څه کوم.په دې وخت کې يوې له حکومت نه
شکايت پيل کړ او بلې له مجاهدينو نه.پنډوکې ترور وويل:
زما زوی د وطن لپاره لاړ او ستا زوی د دين لپاره خو دواړه د
مور زامن وو.زوی که دهر څه لپاره مړشي خو دمور زړه ورپسې
درد کوي.په دې کې اخوا په بله څوکۍ کې يو ماشوم د مور
شيدې روبدلې او د خپلې مور په توده غېږه کې ويده شوی و او
مور هم وربانديې دمينې لاس ايښی و. دواړه سپين سرې اوس
غلې شوې وې او دا ورڅخه هېر وو چې کوم زوی د کومې مور
و.په چورتونو کې غرقې وې،د شپېلۍ غږ ختلو ، دتور دود په
منځ کې ريل ګاړی په مخه روان و .... ډزه غړپه ..... ډزه غړپه.....
ډزه غړپه.

د ښاغلي روشن لال ملهوتره لنډه پېژندنه

روشن لال ملهوتره د رامداس ملهوتره زوی او د داتارام لمسی دی. پلرنی ټاټوبی یې د پښتونخوا په سوات کې کابل ګرام سیمه ده. د پیدا ایښت دقیقه نېټه ورته نه ده څرګنده چې پر کوم کال زېږېدلی، خو د سرټیفیکېټ یعنې اسنادو له مخې یې د پیدا ایښت نېټه د ۱۹۵۰م کال د جنورۍ لومړۍ نېټه ده. د هند د نیمې وچې له وېش نه وروسته د شپېتمو میلادي کلونو په شاوخوا کې یې د کورنۍ اقتصادي وضعه ښه نه وه، د ژوند ګذران د ښه کېدا او د روزۍ او نفقې پیدا کولو په موخه یې کورنۍ د ۱۹۶۲ م کال د اپرېل پر شلمه نېټه د سوات له بریکوټ سیمې نه د هندوستان نوي ډیلي ته وکوچیده. په سوات کې یې په پښتو ژبه خبرې کولې، خو په ډیلي کې د هغې سیمې د خلکو په خبرو نه پوهېدل او خلک د دوی په پښتو نه پوهېدل. پر ژبه د نه پوهېدو له امله یې کاروبار ډېر خراب شو، هېڅ کار او خواري یې ونه موندله، کورنۍ یې اړه شوه ډیلی پرېږدي او د هندوستان یوه بل ایالت اتر پردېش ته کډه شي خو څه موده وروسته بیا بېرته له اتر پردېش نه ډیلي ته راغلل.

ښاغلی ملهوتره د پنځه کالو په عمر د پښتونخوا د سوات د بريکوټ په مډل سکول (ښوونځي) کې شامل شو او د غلته يې تر پنځم ټولګي پورې زده کړې وکړې. پر ۱۹۲۲ م کال يې چې کورنۍ له پښتونخوا څخه نوي ډيلي ته ولاړه او بيا يو کال وروسته له هغه ځايه د اتر پرديش Palia Kalan ته کډه شول، نو دغلته په يوه ښوونځي کې په شپږم ټولګي کې شامل شو.

بيا يې کورنۍ د ۱۹۲۳ م کال په جنورۍ کې بېرته ډيلي ته راغله او د همدغه کال د جون په مياشت کې د ډيلي په بهارت نګر سيمه کې د بهارت نګر په مډل سکول کې په اووم ټولګي کې شامل شو . تر اتم ټولګي پورې يې په دغه ښوونځي کې زده کړې وکړې او بيا د ډيلي د شکتي نګر په "ګورنمنټ هاير سېکنډري سکول " کې شامل شو. له څه وخت تېرېدو وروسته يې د ال انډيا راډيو په پښتو څانګه کې دنده تر لاسه کړه، د دندې تر څنګ يې خپلو لوړو زده کړو ته هم ملا وتړله او پر۱۹۷۲م کال يې له ډيلي پوهنتون څخه په (English, Hindi, Science, History Political) کې د B.A سند تر لاسه کړ او تر دې وروسته يې له ميرټ پوهنتون څخه پر ۱۹۷۵ م کال په انګليسي ادب کې د ماسترۍ سند هم واخيست.

د ۱۹۲۹ م کال د مې پر ۲۲ نېټه يې د لومړي ځل لپاره د يوه انانوسمېنټ په لوستلو سره د ال انډيا راډيو له څپو څخه غږ خپور شو. ښاغلي روشن لال ملهوتره د ال انډيا راډيو په پښتو

ځانګه کې د پښتو ځانګې د مرستیال په توګه د ۱۹۷۱م کال په فېبروری میاشت کې کار پیل کې.
ښاغلی ملهوتره د ۱۹۸۲م کال د اګست میاشتې پر ۲۰ نېټه د پښتو ځانګې مشر وټاکل شو او د ۲۰۰۹ م کال د ډسمبر تر ۳۱ نېټې پورې یې دغه دنده ترسره او وروسته تقاعد شوی دی.
ښاغلی ملهوتره اوس د ډیلي ښار په شالیمار باغ کې اوسېږي او خپل شخصي کاروبار کوي.
ښاغلي ملهوتره د پښتو ادبیاتو او هنر په بېلابېلو ځانګو کې د خپل فکر نیلي وځغلول، اثار یې وپنځول، ژباړې یې وکړې او اوس هم لګیا دی د ژوند یوه برخه یې د پښتو ژبې خدمت ته وقف کړې ده، همدغو کارونو ښاغلی روشن لال ملهوتره د پښتنو ادیبانو په کتار کې راوست او نوم به یې د تل لپاره د پښتو ادب په تاریخ کې ژوندی وي.
تر اوسه پورې د ښاغلي ملهوتره شپږ کتابونه د(بدلون)، (د امر مېلمستیا)،(د خرمازغه)، د هندي کیسو ګلدسته(د هندي کیسو ژباړه) او(هندي - پښتو قاموس) چاپ شوي او تر لسو زیات لیکلي کتابونه یې ناچاپ پاتې دي.
مور د ښاغلي ملهوتره د لنډو کیسو ټولګه چې اوس ستاسې په لاس کې ده او دا هغه کیسې دي چې ښاغلي ملهوتره په خپل قلم لیکلي دي.

په درنښت

خبرندوی رفیع الله نیازی

مننه او کور ودانی

د افغانستان ملي تحریک د هېواد پالو او فرهنګپالو شخصیتونو ښاغلیو (چرند سنګ او پارسن سنګ) څخه د زړه له تله مننه کوي چې د دې اثر چاپ ته یې اوږه ورکړه. ملي تحریک ویاړي چې د علمي اثارو د چاپ لړۍ یې پیل کړې ده. دا لړۍ به دوام لري. موږ له ټولو درنو هېوادوالو څخه په خورا درنښت هیله کوو چې په خپل معنوي او مادي وس د کتابونو د چاپ دا لړۍ لا پسې وغځوي.

یو ځل بیا د دې اثر له لیکوال او چاپوونکو څخه د زړه له تله مننه کوو چې د دې اثر د لیکلو او چاپولو جوګه شول.

په فرهنګي مینه

د افغانستان ملي تحریک

Roshan lal malhotra

د افغانستان ملي تحریک
www.melitahrik.com

د خپرونو لړ: ۳۴